

UNIA EUROPEJSKA

Komitet Regionów

ROCZNE SPRAWOZDANIE W SPRAWIE POMOCNICZOŚCI ZA ROK 2010

Roczne sprawozdanie w sprawie pomocniczości za rok 2010

SPIS TREŚCI

1.	WPROWADZENIE	2
2.	NOWE RAMY PRAWNE I INSTYTUCJONALNE.....	2
2.1	Jednoznaczne uznanie szczebla lokalnego i regionalnego w Traktacie z Lizbony.....	2
2.2	Postępowanie przed Trybunałem Sprawiedliwości UE w zakresie zasady pomocniczości	3
3.	MONITOROWANIE PRZEZ KOMITET REGIONÓW STOSOWANIA ZASADY POMOCCNICZOŚCI W PROCESIE DECYZYJNYM UE.....	4
3.1	Włączanie analizy stosowania zasady pomocniczości do opinii Komitetu Regionów.....	4
3.1.1	Nowa metodyka przeprowadzania w opiniach Komitetu Regionów oceny stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności	4
3.1.2	Zasada pomocniczości w opiniach Komitetu Regionów od września 2009 r.....	6
3.2	Sieć Monitorująca Stosowanie Zasady Pomocniczości.....	9
3.2.1	Członkowie	9
3.2.2	Działalność Sieci Monitorującej Stosowanie Zasady Pomocniczości	10
4.	UWZGLĘDNIENIE KULTURY POMOCCNICZOŚCI W PROCESIE PRZEDLEGISLACYJNYM.....	13
4.1	Ocena oddziaływania terytorialnego	13
4.2	Plan działania Sieci Monitorującej Stosowanie Zasady Pomocniczości	14
4.3	Stosunki z parlamentami regionalnymi w kontekście systemu wczesnego ostrzegania.....	17
4.4	Stosunki z parlamentami krajowymi	18
4.5	Stosunki z instytucjami UE	18
4.5.1	Komisja Europejska.....	18
4.5.2	Parlament Europejski.....	19
5.	KOMUNIKACJA I WYDARZENIA	20
5.1	Strona internetowa SMN	20
5.2	Tematyczne warsztaty poświęcone pomocniczości.....	22
6.	WNIOSKI OGÓLNE.....	23

1. WPROWADZENIE

Wejście w życie Traktatu z Lizbony w dniu 1 grudnia 2009 r. spowodowało umocnienie instytucjonalnej i politycznej roli Komitetu Regionów (KR) pod względem monitorowania stosowania zasady pomocniczości. Zakres odpowiedzialności Komitetu Regionów rozszerzył się, co otworzyło nowe perspektywy wdrażania zasady pomocniczości.

Niniejsze pierwsze sprawozdanie w sprawie pomocniczości powstało w odpowiedzi na przyjęcie przez KR nowej roli w tym kontekście oraz w celu przedstawienia perspektyw na przyszłość. Dodatkowo obecna edycja sprawozdania za rok 2010 ma stanowić podstawę dla kolejnych rocznych sprawozdań w sprawie pomocniczości.

Sprawozdanie obejmuje działania Komitetu Regionów w dziedzinie pomocniczości w okresie od 1 września 2009 r. do 31 grudnia 2010 r.¹ i poddaje analizie nową podstawę tych działań – ramy prawne i instytucjonalne w zakresie pomocniczości stworzone przez Traktat z Lizbony oraz ich konsekwencje dla Komitetu Regionów (*część II*).

Ponadto szczególną uwagę w sprawozdaniu zwróci się na działalność Komitetu Regionów w dziedzinie monitorowania stosowania zasady pomocniczości. Działania Komitetu w tym zakresie poddane zostaną dalszej analizie. Wyodrębnić można dwa główne kierunki działań: włączanie analizy stosowania zasady pomocniczości do opinii Komitetu Regionów oraz rozwój Sieci Monitorującej Stosowanie Zasady Pomocniczości (SMN, *część III*), a także zaangażowanie władz lokalnych i regionalnych, ze szczególnym uwzględnieniem systemu wczesnego ostrzegania.

Zbadane i zaprezentowane zostaną również wysiłki Komitetu Regionów zmierzające do włączania kultury pomocniczości w główny nurt działań (*część IV*). Opisane zostaną przede wszystkim udział w przeprowadzanych ocenach oddziaływania terytorialnego, plan działania Sieci Monitorującej Stosowanie Zasady Pomocniczości (SMN) oraz stosunki z instytucjami europejskimi, krajowymi i regionalnymi.

W końcowej części (*część V*) zaprezentowane zostaną strategie komunikacyjne oraz wydarzenia organizowane przez Komitet Regionów w związku z zasadą pomocniczości.

2. NOWE RAMY PRAWNE I INSTYTUCJONALNE

2.1 Jednoznaczne uznanie szczebla lokalnego i regionalnego w Traktacie z Lizbony

W Traktacie z Lizbony nakłada się na UE jednoznaczny obowiązek poszanowania samorządu regionalnego i lokalnego w państwach członkowskich². Ponadto nowa definicja zasady

---

¹ Ostatnie sprawozdanie z działalności przedłożono Prezydium Komitetu Regionów we wrześniu 2009 r. w Uppsali, R/CdR 196/2009 pkt 8a).

² Zob. art. 4 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE).

pomocniczości uwzględnia wyraźnie wymiar lokalny i regionalny³, co oznacza, że UE musi szanować uprawnienia władz lokalnych i regionalnych przy przedstawianiu wniosków i przyjmowaniu nowego prawodawstwa na podstawie kompetencji dzielonych. Skutkiem tych nowych zobowiązań prawnych jest to, że konsultacje przeprowadzane przez Komisję Europejską przed przedstawieniem wniosku w sprawie aktu ustawodawczego powinny, w stosownym przypadku, uwzględniać wymiar regionalny i lokalny przewidywanych działań⁴. Ponadto każdy projekt aktu ustawodawczego UE musi obejmować ocenę potencjalnych skutków, z uwzględnieniem szczebla lokalnego i regionalnego⁵.

Wnioski wynikające z jednoznacznego uznania szczebla lokalnego i regionalnego w Traktacie z Lizbony

- Po raz pierwszy w prawie UE jednoznacznie uznano znaczenie szczebla lokalnego i regionalnego, a także udziału samorządu terytorialnego w procesie decyzyjnym UE.
- A zatem wejście w życie Traktatu z Lizbony spowodowało wzrost poszanowania zasady pomocniczości.

2.2 Postępowanie przed Trybunałem Sprawiedliwości UE w zakresie zasady pomocniczości

Traktat z Lizbony umieścił zasadę pomocniczości w nowym kontekście instytucjonalnym i zapewnił Komitetowi Regionów ważny instrument prawny. Art. 8 Protokołu (nr 2) w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności załączonego do Traktatu z Lizbony (zwanego dalej „Protokołem”) nadaje Komitetowi Regionów prawo do składania skarg do Trybunał Sprawiedliwości UE w przypadku naruszenia zasady pomocniczości.

Przedmiotem takiej skargi jest stwierdzenie nieważności aktu ustawodawczego (art. 289 TFUE) ze względu na zasadę pomocniczości. Takie działania prawne muszą być skierowane przeciwko aktowi prawnemu przyjętemu w dziedzinie polityki, w przypadku której w Traktacie przewidziano konieczność zasięgnięcia opinii Komitetu Regionów. Skargę należy złożyć w ciągu dwóch miesięcy od chwili opublikowania aktu ustawodawczego.

Nadanie Komitetowi Regionów takiego prawa stanowi nowość nie tylko z czysto prawnego punktu widzenia, ale wzmacnia także pozycję Komitetu w unijnym procesie decyzyjnym. Mając w zanadru możliwość zastosowania tak potężnego instrumentu Komitet Regionów uzyskał silniejszą i bardziej wiarygodną pozycję, która oznacza nie tylko chronienie lokalnego i regionalnego wymiaru zasady pomocniczości, lecz także pełnienie, wraz z parlamentami krajowymi, roli ogólnego „strażnika” zasady pomocniczości w UE. Taka nowa rola instytucjonalna wymaga lepszego monitorowania stosowania zasady pomocniczości na wszystkich etapach procesu decyzyjnego w UE, w tym również w fazie przedlegislacyjnej. W konsekwencji zmieniono przepisy regulaminu wewnętrznego Komitetu Regionów, co ma zapewnić regularne włączanie do opinii Komitetu Regionów odniesienia do

³ Zob. art. 5 ust. 3 TUE.

⁴ Zob. art. 2 Protokołu.

⁵ Zob. art. 5 Protokołu.

stosowania zasady pomocniczości⁶. Ponadto Sieć Monitorująca Stosowanie Zasady Pomocniczości (SMN) jest dodatkowym instrumentem, przy pomocy którego KR zamierza wzmocnić swoją rolę w dziedzinie nadzoru nad stosowaniem zasady pomocniczości, a to dzięki zintensyfikowaniu dotychczasowej działalności i podjęciu nowych działań, co zostanie omówione w niniejszym sprawozdaniu⁷.

Obecnie, ze względu na nowe kompetencje i zakres odpowiedzialności, najważniejsze dla Komitetu Regionów jest uzyskanie wszechstronnego obrazu nowej sytuacji i zanalizowanie sposobu, w jaki instytucje UE zaangażowane w proces podejmowania decyzji rozumieją i doceniają wagę umocnienia zasady pomocniczości, w jaki sposób dostosowały lub dostosują w związku z tym stosowane procedury oraz jakie są potencjalnie perspektywy KR-u na przyszłość pod względem współpracy, ewentualnych luk w tym zakresie i usprawnień. Umożliwi to Komitetowi lepsze dostosowanie się do odgrywania nowej roli w kontekście monitorowania stosowania zasady pomocniczości.

W związku z tym KR przeprowadzi w 2011 r. analizę pt. „Stosowanie zasady pomocniczości w kontekście wielopoziomowych ram instytucjonalnych Traktatu z Lizbony”.

Wnioski dotyczące postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości UE w zakresie naruszenia zasady pomocniczości

- Traktat z Lizbony nadaje Komitetowi Regionów funkcję strażnika zasady pomocniczości, która nie ogranicza się do ochrony poszanowania kompetencji władz lokalnych i regionalnych, lecz polega także na upewnieniu się, że zasada pomocniczości jest przestrzegana na każdym etapie unijnego procesu podejmowania decyzji i na każdym szczeblu sprawowania władzy.
- W wyniku uzyskania nowych uprawnień Komitet Regionów powinien objąć monitorowaniem cały proces decyzyjny UE.

3. MONITOROWANIE PRZEZ KOMITET REGIONÓW STOSOWANIA ZASADY POMOCNICZOŚCI W PROCESIE DECYZYJNYM UE

3.1 Włączanie analizy stosowania zasady pomocniczości do opinii Komitetu Regionów

3.1.1 Nowa metodyka przeprowadzania w opiniach Komitetu Regionów oceny stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności

Nowe prawo Komitetu Regionów do wnoszenia skargi do Trybunału Sprawiedliwości w sprawie naruszenia zasady pomocniczości powoduje konieczność wprowadzenia szeregu dostosowań w zakresie wewnętrznej organizacji KR-u. W rzeczywistości, aby zmaksymalizować jego skutek, działanie KR-u w tym zakresie będzie musiało być podejmowane na podstawie ocen stosowania zasady pomocniczości sporządzanych na jak najwcześniejszym etapie unijnego procesu decyzyjnego.

⁶ Zob. część 3.1.

⁷ Zob. część 3.2, 4 i 5.

W tym celu przyjęto nowy regulamin wewnętrzny Komitetu Regionów, który wszedł w życie 10 stycznia 2010 r. Procedura wnoszenia skarg do Trybunału Sprawiedliwości jest obecnie opisana w art. 53, a art. 51 stanowi, że „Opinie Komitetu zawierają wyraźne odniesienie do stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności”. Przepis ten wyraża bezpośrednio nowy obowiązek Komitetu Regionów polegający na staniu na straży należytego poszanowania równowagi kompetencji i mógłby ewentualnie stanowić również podstawę podejmowania w przyszłości działań związanych z naruszeniem zasady pomocniczości. Jest on zgodny z decyzją podjętą pierwotnie na posiedzeniu Prezydium w Dunkierce w 2008 r.⁸ i potwierdzoną w Uppsali w 2009 r.⁹.

Poczynając od 2008 r. wszystkie analizy strategii działania przygotowywane przez sekretariaty komisji Komitetu Regionów dla sprawozdawców powinny zawierać sekcję poświęconą „pomocniczości, proporcjonalności i lepszemu stanowieniu prawa”, a praktyka ta stosowana jest w jeszcze bardziej systematyczny sposób od 2010 r. W celu ułatwienia i ustandaryzowania ocen, które należy przeprowadzać w tym kontekście, Dział Sieci i Pomocniczości Komitetu Regionów opracował do użytku wewnętrznego, na podstawie tabeli dostępnej na stronie internetowej Sieci Monitorującej Stosowanie Zasady Pomocniczości, tabelę oceny stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności¹⁰. Obecnie tabela ta jest stosowana przez sekretariaty komisji do sporządzania analiz pomocniczości, jako część analizy strategicznej opracowywanej dla sprawozdawców.

Tabela zawiera kluczowe pytania podzielone na cztery bloki pogrupowane według konstytutywnych elementów zasad pomocniczości i proporcjonalności wyrażonych w Traktatach. Narzędzie to ma służyć pomocą przy stwierdzaniu, czy inicjatywa UE nie narusza tych zasad.

Tabela odsyła ponadto sekretariaty komisji do oceny skutków sporządzanej przez Komisję Europejską. Ocena skutków zawiera elementy istotne dla stwierdzenia zgodności inicjatywy UE z zasadą pomocniczości¹¹.

Wnioski dotyczące nowej metodyki przeprowadzania w opiniach Komitetu Regionów oceny stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności

- Tabela oceny pomocniczości i proporcjonalności jest obecnie wewnętrznym narzędziem stosowanym przez Komitet Regionów do sporządzania dla sprawozdawców KR-u zharmonizowanej oceny inicjatyw ustawodawczych i nieustawodawczych UE. Sprzyja to przeprowadzaniu analizy krok po kroku, również w odniesieniu do elementów związanych z fazą przedlegislacyjną.
- Podobnym narzędziem dysponują również partnerzy Sieci Monitorującej Stosowanie Zasady Pomocniczości¹², co ułatwia przeprowadzanie ocen pomocniczości i zachęca do stosowania wspólnego podejścia do pomocniczości.

⁸ R/CdR 229/2008 pkt 8a).

⁹ Op.cit. – przypis 1.

¹⁰ Zob. <http://www.cor.europa.eu/subsidiarity>, odnośnik „Subsidiarity Tool Kit” oraz część 3.2.2 niniejszego sprawozdania.

¹¹ Należy podkreślić, że Trybunał Sprawiedliwości również uwzględnił w takiej sytuacji ocenę skutków, zob. orzeczenie C-58/08, Vodafone i inni, 8 czerwca 2010 r., [Dz.U. C 107 z 26.4.2008, s. 17.](#)

¹² Zob. część 3.2.2.

3.1.2 Zasada pomocniczości w opiniach Komitetu Regionów od września 2009 r.

Od wejścia w życie Traktatu z Lizbony oraz związanych z nim zmian regulaminu wewnętrznego Komitetu Regionów przyjęto wiele opinii, co pozwala na zbadanie tendencji w dziedzinie sposobu uwzględniania kwestii stosowania zasady pomocniczości. W nawiązaniu do najnowszych analiz tego rodzaju¹³ niniejsza analiza koncentruje się na opiniach przyjętych od września 2009 r. do 31 grudnia 2010 r.

a. Uwagi dotyczące ilości

Spośród 64 przyjętych opinii¹⁴ 45 zawiera wyraźne odniesienie do stosowania zasady pomocniczości, zgodnie z wymaganiami art. 51 regulaminu wewnętrznego Komitetu Regionów. Spośród tych 45 opinii 12 zawiera jednoznaczną ocenę zgodności danej inicjatywy UE z tą zasadą.

Ze szczegółowej analizy 19 opinii, w których nie było takiej wzmianki, wynika, że:

- o w przypadku prawie wszystkich opinii (17) sprawozdawca otrzymał od administracji Komitetu Regionów analizę strategiczną obejmującą sekcję poświęconą pomocniczości, proporcjonalności i lepszemu stanowieniu prawa;
- o sześć opinii przyjęto faktycznie przed wejściem w życie nowego regulaminu wewnętrznego;
- o siedem opinii stanowiły opinie z inicjatywy własnej, które dotyczyły raczej ogólnych aspektów politycznych, a nie konkretnych inicjatyw UE;
- o temat niektórych opinii wskazywał, że zasada pomocniczości nie była szczególnie istotna w przypadku danej inicjatywy unijnej (np. inicjatywy o wymiarze międzynarodowym, takie jak polityka rozszerzenia UE).

Wśród wspomnianych 64 opinii osiem dotyczyło wniosków ustawodawczych, tj. stanowiło komentarz do proponowanych dyrektyw lub rozporządzeń. Trzy spośród tych ośmiu opinii nie zawierały odrębnej oceny zgodności danego wniosku z zasadą pomocniczości. W jednym przypadku (wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie inicjatywy obywatelskiej) fakt ten można wytłumaczyć tematem opinii – w tym wypadku chodzi o akt prawny, który służy w rzeczywistości bezpośrednio wdrożeniu szczegółowych postanowień Traktatu, do których zasada pomocniczości nie ma zastosowania. Pozostałe dwa przypadki są mniej oczywiste, choć w jednym z nich nowy regulamin nie był jeszcze stosowany, a w drugim opinia została przyjęta tuż po jego wejściu w życie. Ze względu na nowe uprawnienia i zakres odpowiedzialności Komitetu Regionów w zakresie monitorowania stosowania zasady pomocniczości konsekwentne wydawałoby się dążenie do systematycznego stwierdzania zgodności z zasadą pomocniczości wszystkich wniosków ustawodawczych, chyba że temat wniosku wyraźnie wskazuje na to, że zasada pomocniczości nie ma tu zastosowania.

---

¹³ Analizy przedstawione Prezydium Komitetu Regionów w Uppsali we wrześniu 2009 r., op.cit. – przypis 1., s. 2–3.

¹⁴ Szczegółowe informacje dotyczące opinii, zaszeregowanych według komisji KR-u, do których zostały przydzielone, przedstawiono w tabelach w załączniku 1.

b. Uwagi dotyczące jakości

Oprócz tego, że zasada pomocniczości staje się systematycznym punktem odniesienia przy sporządzaniu opinii przez Komitet Regionów, analiza zawartych w tych opiniach odniesień do stosowania zasady pomocniczości prowadzi do przedstawionych poniżej wniosków.

W żadnej z opinii nie stwierdzono bezpośredniego naruszenia zasady pomocniczości. Jeśli chodzi o zasadę proporcjonalności, to w jednej opinii („Zacieśnienie koordynacji polityki gospodarczej”¹⁵) Komitet zwrócił uwagę na związek między przedmiotem opinii a zasadą proporcjonalności w świetle początkowej sugestii Komisji Europejskiej w sprawie środków mających zagwarantować, że państwa członkowskie strefy euro będą przestrzegać paktu na rzecz stabilności. Komisja zaproponowała pierwotnie, by zawieszać przyznawanie pomocy z tytułu polityki spójności, wspólnej polityki rolnej i wspólnej polityki rybołówstwa w stosunku do państw członkowskich, które naruszają zasady paktu. Komitet stwierdził natomiast, że tego rodzaju podejście jest całkowicie niezgodne z zasadą proporcjonalności i uderza głównie w regiony zapóźnione w rozwoju, które potrzebują wspólnie finansowanych programów, by przezwyciężyć swoje słabości strukturalne. Jeśli chodzi o koncepcję lepszego stanowienia prawa, w większości opinii wyrażono zaniepokojenie z powodu niedostatecznego stopnia zasięgania opinii władz lokalnych i regionalnych przy opracowywaniu inicjatyw UE oraz z powodu ich niedostatecznego zaangażowania w ten proces.

W opiniach nie kwestionuje się zgodności analizowanych inicjatyw UE z zasadą pomocniczości, jednak powtarza się wezwanie do większego zaangażowania władz lokalnych i regionalnych w opracowywanie nowych strategii i aktów prawnych, w ocenę potencjalnych skutków oraz w ich wdrażanie. Poza celem polegającym na zapobieganiu naruszeniom zasady pomocniczości, monitorowanie jej stosowania sprzyja zatem pojawieniu się elementów prowadzących do poprawy sposobu opracowywania norm i strategii.

Zwłaszcza w przypadku dokumentów o charakterze nieustawodawczym (np. komunikaty, a przede wszystkim zielone księgi dotyczące przyszłości), w znacznej większości opinii zachęca się UE do przestrzegania zasady pomocniczości przy przekładaniu planowanych działań na wnioski ustawodawcze. W tych opiniach podkreślono także trudności związane z oceną potencjalnych skutków działań, których treść i charakter prawny nie zostały jeszcze jasno zdefiniowane. Wskazuje to, że monitorowanie stosowania zasady pomocniczości nie kończy się na przyjęciu opinii, ale mogłoby stworzyć możliwość przeprowadzenia oceny skutków.

Zobowiązanie do zawarcia w każdym projekcie aktu ustawodawczego UE „szczegółowego stwierdzenia umożliwiającego ocenę zgodności z zasadami pomocniczości i proporcjonalności” ma zatem duże znaczenie dla Komitetu Regionów pełniącego rolę strażnika przestrzegania zasady pomocniczości. Ponadto „Takie stwierdzenie powinno zawierać dane umożliwiające ocenę skutków finansowych danego projektu aktu oraz, w przypadku dyrektywy, jej skutków dla regulacji wprowadzanych przez Państwa Członkowskie, w tym, w stosownym przypadku, dla prawodawstwa

---

¹⁵ R/CdR 224/2010, w sprawie COM(2010) 250 i COM(2010) 367.

regionalnego”. Trzeba również wziąć pod uwagę obciążenia finansowe lub administracyjne „nakładane na [...] władze regionalne lub lokalne [...]”¹⁶. Wymóg uwzględnienia w opiniach takich elementów spowodował konieczność udostępnienia sekretariatom komisji KR-u i sprawozdawcom nowych źródeł informacji, aby umożliwić należytą ocenę inicjatyw prawodawstwa unijnego lub inicjatyw strategicznych pod kątem przestrzegania zasad pomocniczości i proporcjonalności.

Prezydium stwierdziło w Uppsali¹⁷, że uwagi Komitetu Regionów dotyczące pomocniczości i proporcjonalności były mało szczegółowe i rzadko poparte konkretnymi danymi. Od tego czasu zrobiono znaczne postępy, dzięki rozwinięciu konsultacji w ramach Sieci Monitorującej Stosowanie Zasady Pomocniczości¹⁸, albo bezpośrednio w związku z przygotowywaniem opinii przez Komitet Regionów, albo w kontekście oceny skutków przeprowadzanej przez Komisję Europejską. W każdym razie wnioski zgromadzone podczas takich konsultacji przekazywane są sprawozdawcom jako część materiałów informacyjnych służących do sporządzania opinii. W analizowanym okresie sprawozdawcy otrzymali wnioski z ośmiu takich konsultacji.

Poza analizą formy i treści ocen pomocniczości zawartych w opiniach Komitetu Regionów ważna jest ścisła kontrola działań podejmowanych w związku z inicjatywami UE. Zasadnicze znaczenie ma monitorowanie ogólnego przebiegu inicjatyw UE oraz konkretnego sposobu uwzględniania stanowiska Komitetu Regionów na kolejnych etapach unijnego procesu decyzyjnego: można sobie wyobrazić przypadek, w którym projekt aktu ustawodawczego zostałby znacząco zmieniony już po przeprowadzeniu początkowej konsultacji z KR-em, co doprowadziłoby w końcowym efekcie do poruszenia kwestii związanych z przestrzeganiem zasady pomocniczości. Uważna i proaktywna kontrola procesu legislacyjnego, zgodna z wymogami regulaminu wewnętrznego, zapewniłaby dokładniejsze monitorowanie stosowania zasady pomocniczości.

Wnioski dotyczące uwzględniania od września 2009 r. w opiniach Komitetu Regionów oceny stosowania zasady pomocniczości

- Ocena zgodności wniosków ustawodawczych UE z zasadą pomocniczości staje się stałym elementem opinii KR-u. Pomocniczość, proporcjonalność i lepsze stanowienie prawa są także coraz częściej uwzględniane w opiniach KR-u dotyczących dokumentów nieustawodawczych UE.
- W żadnej opinii nie stwierdzono bezpośredniego pogwałcenia zasady pomocniczości. W jednej opinii stwierdzono możliwość naruszenia zasady proporcjonalności w przypadku wniosku Komisji Europejskiej dotyczącego zacieśnienia koordynacji polityki gospodarczej¹⁹. W większości opinii wyrażono zaniepokojenie niedostatecznym stopniem konsultacji z władzami lokalnymi i regionalnymi przy przygotowywaniu inicjatyw UE lub ich niewystarczającym zaangażowaniem w ten proces.

¹⁶ Art. 5 Protokołu.

¹⁷ Op.cit. – przypis 1., s. 2.

¹⁸ Zob. część 3.2.2 i 4.1 niniejszego sprawozdania.

¹⁹ Zob. wyżej punkt 3.1.2.b.

- Wiarygodność ocen dotyczących stosowania zasady pomocniczości przeprowadzanych przez Komitet Regionów wzrosłaby dzięki skonkretyzowaniu informacji na temat potencjalnych skutków działań proponowanych na szczeblu lokalnym i regionalnym. Można to spowodować poprzez zasięgnięcie opinii władz lokalnych i regionalnych za pośrednictwem prowadzonych przez Komitet Regionów sieci, poczynając od Sieci Monitorującej Stosowanie Zasady Pomocniczości, lecz także poprzez uwzględnianie informacji przekazywanych w projektach aktów ustawodawczych UE zgodnie z art. 5 Protokołu. Komitet Regionów musi również monitorować stosowanie zasady pomocniczości podczas procesu ustawodawczego następującego po wydaniu opinii.

3.2 Sieć Monitorująca Stosowanie Zasady Pomocniczości

Sieć Monitorująca Stosowanie Zasady Pomocniczości (SMN) powstała w kwietniu 2007 r. jako techniczny instrument umożliwiający zasięgnięcie opinii w ramach wspierania działalności politycznej Komitetu Regionów. Na koordynatora SMN Prezydium Komitetu Regionów powołało w 2010 r. pierwszego wiceprzewodniczącego Komitetu Regionów Ramóna Luisa Valcárcela Siso.

3.2.1 Członkowie

Obecny stan

Od utworzenia Sieci Monitorującej Stosowanie Zasady Pomocniczości liczba jej członków wzrosła ponad dwukrotnie.

W dniu 31 grudnia 2010 r. sieć obejmowała **113 partnerów (zob. załącznik 2)**:

- 27 parlamentów lub zgromadzeń parlamentarnych reprezentujących regiony mające uprawnienia ustawodawcze;
- 21 organów rządowych lub wykonawczych reprezentujących regiony mające uprawnienia ustawodawcze;
- 32 samorządów lokalnych lub regionalnych bez uprawnień ustawodawczych;
- 26 stowarzyszeń samorządów lokalnych lub regionalnych;
- poza kategoriami ponownie zdefiniowanymi przez Prezydium w Uppsali we wrześniu 2009 r.²⁰ do partnerów sieci zaliczają się również cztery krajowe delegacje Komitetu Regionów oraz trzy parlamenty krajowe (zob. lista partnerów w załączeniu).

Od września 2009 r. przyłączyło się dwudziestu partnerów: 2 parlamenty regionalne [regionalne zgromadzenia parlamentarne reprezentujące region Friuli-Wenecja Julijska (Włochy) i Irlandię Północną (Wielka Brytania)], 2 rządy regionalne [Murcja (Hiszpania) i Abruzja (Włochy)], 9 związków rządów lokalnych (2 europejskie, 7 krajowych), 6 pojedynczych jednostek władz lokalnych lub regionalnych bez uprawnień ustawodawczych oraz Rada Federalna Austrii (*Bundesrat*).

²⁰

R/CdR 196/2009 pkt 8b), s. 7.

Z jednym tylko wyjątkiem (Estonia) sieć obejmuje partnerów ze wszystkich państw członkowskich UE. Nowe państwa członkowskie UE są jednak w dalszym ciągu niewystarczająco reprezentowane. Najlepiej reprezentowane są władze lokalne i regionalne z Hiszpanii, Niemiec, Austrii i Włoch.

Prezydium przyjęło w Uppsali nową i szybszą procedurę przyjmowania nowych partnerów do sieci. Zgodnie z tą procedurą przewodniczący i pierwszy wiceprzewodniczący Komitetu Regionów wspólnie rozpatrują podania o przyjęcie przedkładane wraz z oceną techniczną przez sekretariat, a następnie na piśmie informują wnioskodawców w jak najszybszym trybie o przyjęciu bądź odrzuceniu ich wniosku. Prezydium zatwierdza co roku skład sieci.

Rozwój i ostatnie rozszerzenia

Prezydium Komitetu Regionów stopniowo uprościło kryteria i kategorie członkostwa dzięki przyjęciu w Uppsali wytycznych w tej sprawie²¹.

Zgodnie z tymi wytycznymi oraz procedurą przyjętą w Uppsali przewodniczący i pierwszy wiceprzewodniczący Komitetu Regionów skierowali w grudniu 2010 r. zaproszenie do składania wniosków bezpośrednio do parlamentów i rządów regionalnych mających uprawnienia ustawodawcze.

W chwili wystosowania zaproszenia 27 parlamentów regionalnych było już członkami sieci, a ich stowarzyszenie przedstawicielskie – CALRE – było jej pełnoprawnym członkiem (zob. też punkt VI.B).

Wnioski dotyczące członkostwa w Sieci Monitorującej Stosowanie Zasady Pomocniczości

- Nowa procedura przyjmowania członków wprowadzona po posiedzeniu Prezydium w Uppsali okazała się bardzo skuteczna, jasna i przydatna. Istnieje możliwość szybkiego rozpatrywania wniosków, co znalazło uznanie u wnioskodawców.
- Zaproszenie skierowane w grudniu 2010 r. do regionów mających uprawnienia ustawodawcze zaczęło już przynosić wyniki. Jednocześnie umacniane są stosunki ze związkami regionalnych parlamentów i rządów, CALRE i REGLEG.

3.2.2 Działalność Sieci Monitorującej Stosowanie Zasady Pomocniczości

Ukierunkowane konsultacje

Zgodnie z decyzjami podjętymi przez Prezydium w Dunkierce i Uppsali sprawozdawcy Komitetu Regionów mogą dzięki SMN przeprowadzać konsultacje z wybranymi podmiotami w zakresie przestrzegania zasad pomocniczości i proporcjonalności, między innymi w oparciu

²¹ Op.cit. – przypis 20.

o ustandaryzowaną tabelę oceny pomocniczości i proporcjonalności²² lub odpowiednio dobrane kwestionariusze kierowane do stosownych partnerów sieci. Należy podkreślić, że tabela została udostępniona na stronie internetowej SMN partnerom sieci, a także wszystkim obywatelom. Ten instrument, który został niedawno dostosowany do nowych postanowień Traktatu z Lizbony, okazał się bardzo użyteczny i stanowił inspirację do opracowania przez Komisję Europejską wytycznych dotyczących oceny skutków przyjętych w styczniu 2009 r.²³.

Sprawozdawcy, przed przedstawieniem swojego projektu opinii, otrzymują krótkie sprawozdanie podsumowujące przeprowadzone konsultacje. Mogą oni wyrazić zgodę na opublikowanie sprawozdania na stronach internetowych sieci oraz w portalu TOAD Komitetu Regionów, a także na rozpowszechnienie go wśród członków właściwej komisji w Komitecie Regionów na odpowiednim posiedzeniu. Dotychczas sprawozdawcy zawsze wyrażali zgodę na rozpowszechnianie sprawozdań w taki właśnie sposób.

Od września 2009 r. ukierunkowane konsultacje przeprowadzono sześciokrotnie i otrzymano łącznie 46 odpowiedzi. Pierwsza konsultacja dotyczyła unijnej strategii na rzecz młodzieży²⁴, w sprawie której sprawozdawcą był członek Komitetu Regionów Anton Rombouts (NL/PPE). Pod koniec 2009 r. rozpoczęto ukierunkowane konsultacje dotyczące komunikatu Komisji Europejskiej „Plan działania na rzecz mobilności w miastach”²⁵, w sprawie którego sprawozdawcą był członek Komitetu Regionów, sir Albert Bore.

Między listopadem 2009 r. a styczniem 2010 r. przeprowadzono w ramach SMN konsultacje na temat *stosowania i skuteczności dyrektyw OOS i SEA*²⁶, w sprawie których sprawozdawcą był członek Komitetu Regionów José Macário Correia (PT/PPE). W wyniku tych działań oraz w ramach współpracy z Komisją Europejską SMN zapowiedziała na swojej stronie internetowej w lipcu 2010 r. podjęcie przez Komisję konsultacji z udziałem zainteresowanych stron w sprawie przeglądu dyrektywy OOS.

W lipcu 2010 r. Adam Banaszak (PL/EA) podjął decyzję o przeprowadzeniu konsultacji w ramach SMN dotyczącej opinii KR-u z inicjatywy własnej pt. „Rola samorządów terytorialnych we wdrażaniu strategii zdrowotnej na lata 2008–2013”²⁷, w sprawie której został mianowany sprawozdawcą.

---

22 Zob. wyżej część 3.1.1.

23 Zob. SEC(2009) 92 z 15.1.2009 r., cytowany w sprawozdaniu Komisji w sprawie pomocniczości i proporcjonalności (16. sprawozdanie „Lepsze stanowienie prawa” 2008), COM(2009) 504 wersja ostateczna.

24 COM(2009) 200.

25 COM(2009) 490.

26 COM(2009) 378 oraz COM(2009) 469. OOS: ocena oddziaływania na środowisko; SEA: strategiczna ocena oddziaływania na środowisko.

27 COM(2007) 630.

Ukierunkowane konsultacje dotyczące zacieśnienia koordynacji polityki gospodarczej²⁸ zostały skierowane do SMN przez Konstantinosa Tatsisa (EL/PPE), a w grudniu 2010 r. rozpoczęto ukierunkowane konsultacje w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego²⁹, w sprawie których sprawozdawcą był członek Komitetu Regionów Johan Sauwens (BE/PPE).

Doświadczenie pokazuje, że ukierunkowane konsultacje spotykają się z dwoma głównymi ograniczeniami uniemożliwiającymi zebranie większej liczby opinii, a są to: krótkie terminy składania opinii przez partnerów sieci oraz brak programu prac sieci pozwalającego partnerom SMN przewidzieć, jakie konsultacje będą przeprowadzane w danym roku. Sprawozdawca Komitetu Regionów ma możliwość po mianowaniu zasięgania opinii w ramach konsultacji z SMN. Sprawozdanie z przebiegu konsultacji musi być gotowe na tydzień przed przekazaniem właściwej komisji pierwszego dokumentu roboczego sprawozdawcy. Z tego powodu wielu partnerów Sieci Monitorującej Stosowanie Zasady Pomocniczości nie jest w stanie przesłać swojej opinii w terminie. Dłuższe terminy bez wątpienia spowodowałyby wzrost liczby otrzymywanych opinii.

Z drugiej jednak strony konsultacje są ogłaszane dopiero po uzyskaniu zgody właściwego sprawozdawcy, czyli na kilka dni przed ich rozpoczęciem. To wyklucza możliwość przygotowania się przez partnerów SMN i odpowiedniego nagłośnienia konsultacji.

Te dwie główne przeszkody można by było pokonać dzięki opracowaniu programu prac SMN oraz wydłużeniu terminu przekazywania opinii z 8 do 12 tygodni. Przy rozważeniu tej możliwości trzeba by jednak mieć na względzie konieczność zapewnienia sprawozdawcom KR-u odpowiedniego czasu do uwzględnienia w ich pracach wyników konsultacji z SMN.

Konsultacje otwarte

Partnerzy sieci przekazują również swoje opinie dotyczące pomocniczości i proporcjonalności w drodze otwartych konsultacji. Wszystkie otrzymane opinie są umieszczane na stronie internetowej SMN i przesyłane do sekretariatu właściwej komisji Komitetu Regionów.

W tym kontekście w przypadku opinii Komitetu Regionów z inicjatywy własnej „Zwalczanie analfabetyzmu funkcjonalnego”, w sprawie której sprawozdawcą była Mireille Lacombe (FR/PSE), partnerzy sieci przekazali trzy opinie.

Należy podkreślić, że po wejściu w życie Traktatu z Lizbony stwierdzono wzrost zainteresowania otwartymi konsultacjami. Niektórzy partnerzy sieci, szczególnie parlamenty krajowe i regionalne w ramach systemu wczesnego ostrzegania, zwiększyli działalność w zakresie przeprowadzanych analiz dotyczących stosowania zasady pomocniczości i stwierdzili, że SMN stanowi idealny sposób rozpowszechniania wyników takich analiz. Do SMN wpłynęło w ramach otwartych konsultacji łącznie 20 opinii dotyczących 16 inicjatyw UE.

---

²⁸ COM(2010) 250 oraz COM(2010) 367.

²⁹ COM(2010) 389, sprawozdanie z tych konsultacji jest dostępne na stronie internetowej Sieci Monitorującej Stosowanie Zasady Pomocniczości.

Wnioski dotyczące konsultacji ukierunkowanych i otwartych

- Konsultacje ukierunkowane stanowią dla sprawozdawców KR-u doskonały sposób na uzyskanie bezpośredniego dostępu do danych dotyczących jakości i ilości od partnerów sieci, co umożliwia im ocenę zgodności danej inicjatywy unijnej z zasadami pomocniczości i proporcjonalności.
- W celu zwiększenia udziału w konsultacjach w marcu 2011 r. program prac SMN zostanie przedstawiony Prezydium KR-u. W programie określa się szereg kwestii potencjalnie związanych z kwestią pomocniczości, które mogłyby być przedmiotem konsultacji w ciągu danego roku.

4. UWZGLĘDNIENIE KULTURY POMOCNICZOŚCI W PROCESIE PRZEDLEGISLACYJNYM

4.1 Ocena oddziaływania terytorialnego

Ocena skutków stanowi instrument o kluczowym znaczeniu dla lepszych regulacji, a zaangażowanie Komitetu Regionów przyczyni się znacząco do osiągnięcia jaśniejszego i bardziej skutecznego otoczenia regulacyjnego dzięki wartości dodanej wynikającej z poznania lokalnego i regionalnego punktu widzenia. Ta wartość dodana została uznana za priorytet w *umowie o współpracy między Komisją Europejską a Komitetem Regionów*³⁰, która nawiązuje bezpośrednio do udziału Komitetu Regionów w ocenie skutków przeprowadzanej przez Komisję.

W wyniku decyzji przyjętej na posiedzeniu Prezydium w Dunkierce Komitet Regionów zamierza przeprowadzać ocenę oddziaływania terytorialnego „w przypadku konkretnych spraw, określonych zgodnie z pkt. 8 umowy o współpracy między Komisją Europejską a Komitetem Regionów”³¹. W tym sensie wkład Komitetu Regionów do konkretnych ocen oddziaływania terytorialnego odzwierciedla dane techniczne z punktu widzenia zainteresowanych stron na szczeblu lokalnym i regionalnym, a także może stanowić cenne źródło informacji zarówno dla członków Komitetu Regionów, jak i dla zainteresowanych stron.

Dzięki udziałowi w Sieci Monitorującej Stosowanie Zasady Pomocniczości władze lokalne i regionalne mogą wyrażać poglądy na temat przyszłych inicjatyw UE przed rozpoczęciem procesu legislacyjnego. Mechanizm ten pomaga zapobiegać konfliktom związanym ze zgodnością z zasadą pomocniczości na bardzo wczesnym etapie procesu przedlegislacyjnego.

Komitet Regionów i Komisja Europejska podjęły współpracę w zakresie oceny skutków w 2009 r. Na pierwszym etapie w marcu 2009 r. przeprowadzono test pilotażowy w związku z *inicjatywą Komisji w zakresie zmniejszania nierówności zdrowotnych*³².

³⁰ R/CdR 86/2007 pkt 3a).

³¹ Op.cit. – przypis 8.

³² Komunikat „Solidarność w zdrowiu: Zmniejszanie nierówności zdrowotnych w UE” – wspólna inicjatywa Dyrekcji Generalnej ds. Zdrowia i Konsumentów oraz Dyrekcji Generalnej ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego [2009/SANCO+/031].

Pod koniec października 2009 r. przeprowadzono drugi test pilotażowy w związku z przyszłą dyrektywą w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi zastępującą dyrektywę Rady 98/83/WE.

W 2010 r. KR rozpoczął konsultacje w sprawie oddziaływania terytorialnego europejskiej strategii ochrony różnorodności biologicznej po 2010 r. Konsultacje przeprowadzono za pośrednictwem następujących platform Komitetu Regionów: SMN, Platformy Monitorowania Strategii „Europa 2020” oraz grupy ekspertów ds. EUWT. Wszystkie otrzymane opinie wraz ze sprawozdaniem w sprawie konsultacji przekazano Komisji Europejskiej w dniu 10 listopada 2010 r.³³.

Działania te okazały się pożyteczne, gdyż spowodowały wzrost świadomości wśród urzędników KE co do potrzeby i znaczenia uwzględniania perspektywy lokalnej i regionalnej w sporządzanych analizach. Sekretarz generalna Komisji Europejskiej Catherine Day wystosowała pismo do wszystkich dyrektorów generalnych, zachęcając ich do kontaktów z Komitetem Regionów i stwierdzając, że „w obydwu przypadkach pracownicy stwierdzili, że współpraca z Komitetem była skuteczna i przyniosła użyteczne rezultaty”³⁴.

Wnioski dotyczące oceny oddziaływania terytorialnego

- Konsultacje dotyczące oceny skutków stanowią doskonałą sposobność uwzględnienia opinii władz lokalnych i regionalnych przez Komisję Europejską już w fazie przedlegislacyjnej.
- Dzięki swoim sieciom Komitet Regionów przyczynia się do rozpowszechniania kultury pomocniczości na etapie przedlegislacyjnym za pośrednictwem ocen oddziaływania terytorialnego. Rozszerzenie bazy konsultacyjnej SMN zwiększy wiarygodność KR-u i sprawi, że będzie on mógł stać się uprzywilejowanym partnerem w stosunkach między Komisją Europejską a władzami lokalnymi i regionalnymi we wspomnianej fazie przedlegislacyjnej.

4.2 Plan działania Sieci Monitorującej Stosowanie Zasady Pomocniczości

W wyniku czwartej konferencji poświęconej pomocniczości, która odbyła się w Mediolanie w maju 2009 r., przewodniczący i pierwszy wiceprzewodniczący Komitetu Regionów zaprosili partnerów sieci do udziału w pierwszym planie działania Sieci Monitorującej Stosowanie Zasady Pomocniczości³⁵.

Przewodniczący i pierwszy wiceprzewodniczący poinformowali Prezydium we wrześniu 2009 r.³⁶ w Uppsali, że celem planu działania jest wskazanie doświadczeń i sprawdzonych rozwiązań

³³ „Analiza odpowiedzi na ankietę Komitetu Regionów – ocena oddziaływania terytorialnego europejskiej strategii ochrony różnorodności biologicznej po 2010 r.”, http://portal.cor.europa.eu/subsidiarity/SiteCollectionDocuments/order%203075_biodiversity%20survey_FINAL_with%20changes.pdf.

³⁴ Pismo z dnia 8 marca 2010 r. (SG C2 AK/lb).

³⁵ Pismo z dnia 29 czerwca 2009 r., PCab/EG/JB/ff/D/1808/2009.

³⁶ Op.cit. – przypis 20., s. 9–10.

w stosowaniu zasady pomocniczości w europejskich regionach i miastach. Stanowi on uzupełnienie działań SMN i poddaje analizie szereg dziedzin polityki UE pod kątem pomocniczości.

Wartość dodana planu działania została podkreślona w decyzji Prezydium podjętej w Uppsali: „[...]Dobrowolne połączenie się w grupy partnerów o podobnym zakresie zainteresowań może przyczynić się do powstania wyspecjalizowanej bazy konsultacyjnej, którą byłoby łatwiej odnaleźć i wykorzystać w razie rozpoczęcia działań sieci w konkretnej dziedzinie”³⁷.

Zgodnie z deklaracją Prezydium w Uppsali plan działania został podzielony na filary odpowiadające dziedzinom polityki, w których stosowanie zasady pomocniczości postrzegane jest jako szczególnie ważne i w których występują przykłady sprawdzonych rozwiązań na szczeblu władz lokalnych i regionalnych. Dziedziny polityki wybrane do pierwszej edycji planu działania są następujące: integracja imigrantów, przeciwdziałanie zmianie klimatu, polityka socjalna i prawa socjalne, polityka zdrowotna i innowacje. W ramach każdej dziedziny polityki odpowiednie grupy robocze wybrały szczegółowe kwestie, na których skoncentrują się ich działania.

Sprawozdania grup roboczych będą zawierać analizę sposobu podziału kompetencji na różnych szczeblach w poszczególnych dziedzinach polityki, sprawdzonych rozwiązań na szczeblu lokalnym i regionalnym pokazujących praktyczną i konkretną wizję stosowania zasady pomocniczości, wnioski i sugestie strategiczne, szczególnie jeżeli chodzi o podział kompetencji w danych dziedzinach polityki. Każde sprawozdanie obejmuje sekcję poświęconą zasadzie pomocniczości, w której członkowie grup roboczych wyrazili swoje poglądy i refleksje na temat stosowania zasady pomocniczości w odniesieniu do danej dziedziny.

Prace pierwszej grupy roboczej, na której czele stanął rząd regionalny Kraju Basków, koncentrowały się na „innowacjach socjalnych”. Do tej grupy roboczej należą również następujące regiony: Wielkopolska, Flandria i Wenecja Euganejska. Dwoch członków grupy (Wielkopolska i rząd Kraju Basków) uczestniczyło również w tematycznych warsztatach na temat pomocniczości zorganizowanych podczas imprezy (*Open Days*)³⁸.

Prace drugiej grupy prowadzonej przez regionalny rząd kraju związkowego Vorarlberg koncentrowały się na „zaangażowaniu społeczeństwa w stosowanie rozwiązań związanych ze zrównoważoną energią”. Pozostali członkowie tej grupy roboczej to następujący partnerzy SMN: rząd regionalny Kraju Basków, miasto Göteborg, władze samorządowe miasta Erlangen oraz Network Stad Twente reprezentowane przez władze samorządowe miasta Hengelo.

Trzecia z powołanych grup roboczych zajmowała się „integracją imigrantów na obszarach miejskich”, a jej prace prowadził parlament Katalonii. Pozostali członkowie tej grupy roboczej to: Fińskie Stowarzyszenie Samorządów Lokalnych, Niemiecki Związek Miast i Gmin oraz władze samorządowe miasta Patras. Szwedzkie Stowarzyszenie Władz Lokalnych i Regionów (SALAR) oraz

---

³⁷ Op.cit. – przypis 20.

³⁸ Zob. również część 5.2.

Związek Prowincji Włoskich także wyraziły zainteresowanie tą grupą i śledziły jej prace, bez możliwości aktywnego udziału ze względu na ograniczone środki. W związku z możliwością powiązania prac tej grupy roboczej z działalnością konsultacyjną Komitetu Regionów oraz planowanym przeprowadzeniem przez Komisję Europejską oceny skutków za rok 2011 w tej dziedzinie istnieje możliwość kontynuowania przez grupę prac nad tą tematyką w 2011 r.

Przewodnictwo w czwartej grupie roboczej związanej z planem działania objął region Lombardii, a jej prace koncentrowały się na „nierównościach w opiece zdrowotnej”. Członkami grupy były: region Walencja, Fińskie Stowarzyszenie Samorządów Lokalnych oraz szwedzki region Vastra Götaland. Kwestia nierówności w opiece zdrowotnej była rozpatrywana przez Komitet Regionów pod różnymi kątami³⁹.

Prace piątej grupy roboczej koncentrowały się na „zwalczaniu ubóstwa” i były prowadzone przez Arca Latina. Pozostali członkowie tej grupy to: Wielkopolska, region Wenecja Euganejska oraz Związek Gmin Cypryjskich. Europejski rok walki z ubóstwem zapewnił grupie roboczej ds. polityki socjalnej i praw socjalnych doskonałą podstawę do dalszych prac nad tą kwestią.

Rezultaty prac grup roboczych zostaną przedstawione na najbliższej konferencji poświęconej pomocniczości w dniu 21 marca 2011 r. Konferencja, która ma zgromadzić wszystkich uczestników planu działania, będzie okazją do przedstawienia rezultatów przeprowadzonych prac, zgodnie z zaleceniami ostatniej konferencji poświęconej pomocniczości, która odbyła się w Mediolanie.

Wnioski dotyczące planu działania SMN

- Pierwszy plan działania SMN został już wdrożony, a jego rezultaty zostaną przedstawione na najbliższej konferencji poświęconej pomocniczości.
- Plan działania przyczynia się do osiągnięcia celów określonych w decyzji podjętej na posiedzeniu Prezydium w Uppsali poprzez:
  - połączenie w ramach sieci posiadanej wiedzy specjalistycznej, z której można korzystać w trakcie specjalistycznych konsultacji związanych z działalnością sieci;
  - pokazanie konkretnych przykładów stosowania zasady pomocniczości w różnych dziedzinach polityki; plan działania może służyć za dodatkowe źródło informacji i pomysłów, które można wykorzystać jako wsparcie opinii Komitetu Regionów oraz uwzględnić w tematycznych warsztatach poświęconych pomocniczości.
- Druga edycja planu działania SMN zostanie zapowiedziana na najbliższej konferencji poświęconej pomocniczości.

³⁹

Po pierwsze Komitet Regionów wziął udział w ocenie oddziaływania terytorialnego inicjatywy KE w zakresie zmniejszania nierówności zdrowotnych. Ostateczna wersja sprawozdania z konsultacji w tej sprawie została przesłana Komisji Europejskiej w maju 2009 r. Po sporządzeniu wniosku w tej dziedzinie polityki przez Komisję Europejską w październiku 2009 r.³⁹ Komitet Regionów wydał opinię na ten temat, której sprawozdawcą był Dave Wilcox (UK/PSE).

4.3 Stosunki z parlamentami regionalnymi w kontekście systemu wczesnego ostrzegania

System wczesnego ostrzegania (SWO)⁴⁰ został utworzony na mocy Traktatu z Lizbony i po raz pierwszy zaangażował w proces legislacyjny UE parlamenty krajowe, które uzyskały możliwość wydawania uzasadnionych opinii w przypadku braku zgodności projektu aktu ustawodawczego UE z zasadą pomocniczości. W tych ramach „Do parlamentu narodowego lub izby parlamentu narodowego należy konsultowanie się, w stosownym przypadku, z parlamentami regionalnymi mającymi kompetencje ustawodawcze”⁴¹.

Możliwość zaangażowania w SWO dotyczy szeregu regionalnych parlamentów mających uprawnienia ustawodawcze, które badają możliwości dostosowania swej struktury, aby móc w pełni korzystać z nowych uprawnień w dziedzinie pomocniczości. W tym kontekście przedstawiciele kilku parlamentów regionalnych będących członkami SMN zwrócili się o instruktaż i poradę co do sposobu dostosowania struktur wewnętrznych, a także przeprowadzenia analiz pomocniczości w odpowiednim czasie.

W ramach działalności Komisji Obywatelstwa, Sprawowania Rządów, Spraw Instytucjonalnych i Zewnętrznych (CIVEX) Komitetu Regionów stwierdzono konieczność opracowania analizy na temat roli parlamentów regionalnych w ramach SWO. Szczególnie przedstawiciele zgromadzenia parlamentarnego Walii, Estremadury oraz parlament Bawarii wyraziły zainteresowanie wynikami analizy oraz działalnością SMN w tej dziedzinie. Cele tej analizy przeprowadzonej przez Europejski Instytut Administracji Publicznej (EIPA, Barcelona) to zapewnienie partnerom sieci SMN oraz wszystkim pozostałym parlamentom regionalnym mającym uprawnienia ustawodawcze informacji na temat tego, jaka może być ich rola w kontekście nowego systemu wczesnego ostrzegania, oraz zbadanie możliwości zoptymalizowania funkcjonowania SMN dla członków zainteresowanych tym mechanizmem. Analiza zawiera pełen opis mechanizmów utworzonych na szczeblu krajowym i regionalnym w ośmiu państwach członkowskich, w których działają parlamenty regionalne mające uprawnienia ustawodawcze (AT, BE, DE, ES, FI, IT, PT, UK), a także opis kanałów przekazywania informacji i mechanizmów koordynacji tych organów i instytucji UE. Zebrano w nim również opis stosowanych sprawdzonych rozwiązań w tej dziedzinie.

Wyniki analizy, które mają zostać zaprezentowane podczas piątej konferencji poświęconej pomocniczości, przyczynią się do poprawy struktury i funkcjonowania SMN.

W ramach uwzględniania wyników analizy można by przewidzieć utworzenie w najbliższej przyszłości na stronie internetowej SMN („REGPEX”) konkretnej bazy danych dla parlamentów regionalnych w kontekście systemu wczesnego ostrzegania. Taka baza danych może stanowić odpowiednik strony internetowej IPEX wykorzystywanej przez parlamenty krajowe do wymiany informacji dotyczących inicjatyw UE, w tym na temat kwestii związanych z pomocniczością.

---

⁴⁰ Zob. również następny punkt.

⁴¹ Art. 6 Protokołu.

Wnioski dotyczące stosunków z parlamentami regionalnymi

- Niektóre parlamenty regionalne mające uprawnienia ustawodawcze i będące partnerami SMN wyraziły pragnienie uzyskania większego instruktażu ze strony SMN w dziedzinie kontroli stosowania zasady pomocniczości przeprowadzanych w ramach systemu wczesnego ostrzegania.
- Być może w najbliższej przyszłości zacznie działać baza danych dostosowana do potrzeb parlamentów regionalnych, tzw. REGPEX. Taka baza ułatwiłaby wymianę informacji i komunikację między parlamentami regionalnymi w kontekście systemu wczesnego ostrzegania.
- W nowym programie prac SMN zostanie określony szereg kwestii mogących podlegać kontroli stosowania zasady pomocniczości w ramach systemu wczesnego ostrzegania. SMN mogłaby rozpocząć testowanie wskazanych kwestii.
- W ramach systemu wczesnego ostrzegania zacieśniane są stosunki z konferencją CALRE i jej członkami.

4.4 Stosunki z parlamentami krajowymi

Rola parlamentów krajowych w monitorowaniu stosowania zasady pomocniczości została zapisana w Traktacie z Lizbony. Nowy system wczesnego ostrzegania realnie powierzył parlamentom krajowym czołową funkcję w ramach procesu oceny zgodności wniosków legislacyjnych UE z zasadą pomocniczości.

Wspomniana wyżej analiza roli parlamentów regionalnych w systemie wczesnego ostrzegania obejmuje całą sekcję poświęconą parlamentom krajowym oraz ich stosunkom z parlamentami regionalnymi w ramach tego systemu. Z wyników analizy wynika, że nawiązano regularne kontakty i wymianę informacji z licznymi parlamentami krajowymi i że planowane jest ich rozwijanie.

Wnioski dotyczące stosunków z parlamentami krajowymi

- Parlamente krajowe stoją na czele procesu monitorowania stosowania zasady pomocniczości w kontekście systemu wczesnego ostrzegania.
- Priorytetem w ramach SMN jest określenie stosowanych przez parlamente krajowe procedur konsultacji z parlamentami regionalnymi w ramach systemu wczesnego ostrzegania.

4.5 Stosunki z instytucjami UE

4.5.1 Komisja Europejska

Komisja Europejska regularnie odwoływała się do działań KR-u monitorujących stosowanie zasady pomocniczości w rocznych sprawozdaniach w sprawie lepszego stanowienia prawa i stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności⁴². Począwszy od XIV sprawozdania w sprawie lepszego

⁴² Sprawozdania sporządzone na podstawie art. 9 Protokołu.

stanowienia prawa⁴³ Komisja odwołuje się bezpośrednio do działalności sieci KR-u monitorującej stosowanie zasady pomocniczości, jak również do działań podejmowanych w zakresie pomocniczości przez inne podmioty, takie jak parlamenty krajowe⁴⁴.

W dniu 5 maja 2010 r. Komitet Regionów przesłał Komisji Europejskiej dokument, który został wykorzystany w sprawozdaniu Komisji w sprawie pomocniczości i proporcjonalności za rok 2009⁴⁵. W dokumencie uwzględniono wszystkie działania Sieci Monitorującej Stosowanie Zasady Pomocniczości przeprowadzone w 2009 r., jak również działania Komitetu Regionów ściśle związane z monitorowaniem pomocniczości.

Ponadto od 2009 r. sieć uczestniczyła w trzech ocenach skutków przeprowadzonych przez Komisję Europejską⁴⁶.

Jak przewidziano w umowie o współpracy⁴⁷, Komitet Regionów regularnie zapewnia, za pośrednictwem SMN, wsparcie dla działań Komisji Europejskiej w fazie przedlegislacyjnej. Konkretnie Komitet współpracował z Komisją w ramach SMN w ogłaszaniu konsultacji społecznych oraz skierowywaniu ich do władz lokalnych i regionalnych. Współpraca ta już uzyskała pozytywną opinię i jest wysoce prawdopodobne, że w przyszłości będzie się dynamicznie rozwijać.

Wnioski dotyczące stosunków z Komisją Europejską

- Współpracę z Komisją Europejską realizowaną przez udział Komitetu Regionów w przeprowadzanych ocenach skutków należy rozwijać i ulepszać zgodnie z umową dotyczącą współpracy, również w odniesieniu do wkładu Komitetu Regionów do rocznego sprawozdania Komisji w sprawie lepszego stanowienia prawa.

4.5.2 Parlament Europejski

Po wejściu w życie Traktatu z Lizbony Parlament Europejski zmienił swój regulamin wewnętrzny w sposób umożliwiający mu obecnie uwzględnienie opinii, w których Komitet Regionów wyraża sprzeciw wobec projektów aktów ustawodawczych UE ze względu na naruszenie zasady pomocniczości⁴⁸. Zgodnie z regulaminem takie opinie kierowane będą do właściwych komisji parlamentarnych i mogą stanowić podstawę zaleceń poddawanych głosowaniu przed zakończeniem pierwszego czytania.

43 COM(2007) 286 wersja ostateczna.

44 Zob. przykładowo XV sprawozdanie w sprawie lepszego stanowienia prawa, COM(2008) 586 wersja ostateczna.

45 COM(2010) 547 wersja ostateczna, sprawozdanie Komisji w sprawie pomocniczości i proporcjonalności (XVII sprawozdanie w sprawie lepszego stanowienia prawa 2009).

46 Zob. część 4.1.

47 R/CdR 86/2007 pkt 3a.

48 Nowy art. 36a, omówiony w sprawozdaniu Parlamentu Europejskiego w sprawie dostosowania regulaminu wewnętrznego Parlamentu Europejskiego do Traktatu z Lizbony, przyjęty przez Komisję Spraw Konstytucyjnych w dniu 27 kwietnia 2009 r., poprawka 4 do regulaminu wewnętrznego Parlamentu Europejskiego, sprawozdawca: Richard Corbett (UK/PSE), A6-0277/2009.

W wyniku wprowadzenia wspomnianych zmian odniesienia do pomocniczości zawarte w opiniach Komitetu Regionów będą uwzględniały fakt ich dalszego rozpatrywania i analizowania przez Parlament Europejski. Komitet Regionów będzie z kolei nadzorował i badał monitorowanie pomocniczości przez Parlament Europejski⁴⁹.

Rozszerzenie zakresu procedury współdecyzji przez Traktat z Lizbony zwiększyło liczbę przypadków, w których Parlament Europejski jest zaangażowany w proces legislacyjny. W ramach tego scenariusza dla Parlamentu istotne jest precyzyjne zidentyfikowanie istniejącego w danych państwach członkowskich podziału kompetencji dla danej dziedziny polityki. Komitet Regionów mógłby zbadać wraz z Parlamentem Europejskim możliwość zwrócenia się do Komisji Europejskiej o stwierdzenie, które kwestie będą miały prawdopodobnie wpływ na kompetencje lokalne lub regionalne już na etapie przeprowadzania oceny skutków.

Przedstawiciele Parlamentu Europejskiego są regularnie zapraszani do udziału w wydarzeniach związanych z pomocniczością organizowanych przez Komitet Regionów i Sieć Monitorującą Stosowanie Zasady Pomocniczości. Tak samo będzie w przypadku konferencji poświęconej pomocniczości w 2011 r., co stanowi próbę zacieśnienia kontaktów i pełnego poinformowania Parlamentu o działaniach prowadzonych przez Komitet Regionów w zakresie monitorowania stosowania zasady pomocniczości.

Wnioski dotyczące stosunków z Parlamentem Europejskim

- Wskazane są dalsze kontakty i współpraca z Parlamentem Europejskim w przyszłości, ze szczególnym uwzględnieniem oceny skutków w fazie przedlegislacyjnej oraz monitorowania stosowania zasady pomocniczości.
- Należy rozważyć dalszą współpracę z Parlamentem Europejskim pod kątem wdrażania prawodawstwa UE oraz oceny *ex post*.
- Udział Parlamentu Europejskiego w konferencji poświęconej pomocniczości w 2011 r. spowoduje zacieśnienie współpracy z Komitetem Regionów w dziedzinie monitorowania stosowania zasady pomocniczości.

5. KOMUNIKACJA I WYDARZENIA

5.1 Strona internetowa SMN

Prezydium ponownie zapewniło w Uppsali, że „Uruchomienie nowej strony internetowej Sieci Monitorującej Stosowanie Zasady Pomocniczości należy do priorytetów Komitetu Regionów”⁵⁰.

⁴⁹ W piśmie sekretarza generalnego Komitetu Regionów do sekretarza generalnego Parlamentu Europejskiego (z dnia 11 października 2010 r.) zaproponowano co następuje: a) włączenie Komitetu Regionów do przeglądu międzyinstytucjonalnej umowy w odniesieniu do oceny skutków; b) zacieśnienie współpracy między Komitetem Regionów a Parlamentem Europejskim w celu pogłębienia aspektów terytorialnych ocen skutków przeprowadzanych przez Komisję Europejską; c) współpraca w fazie postlegislacyjnej w celu oceny *ex post* wdrażania prawodawstwa UE przez władze lokalne i regionalne.

⁵⁰ Op.cit. – przypis 20, s. 11.

Istotnie strona internetowa jest głównym instrumentem SMN. Działania prowadzone w ramach sieci przebiegają zasadniczo za pośrednictwem komunikacji elektronicznej oraz internetowej – są to konsultacje, publikacja i wymiana dokumentów, szczególnie w ramach grup roboczych związanych z planem działania.

Nową stroną internetową SMN uruchomiono w grudniu 2010 r. Strona poprawi widoczność sieci i jej działań, zarówno w Komitecie Regionów, jak i poza nim – wobec instytucji UE oraz wobec władz lokalnych i regionalnych.

Ta zmiana stanowiła również doskonałą okazję do aktualizacji strony i umieszczenia na niej najnowszych narzędzi do zarządzania nią⁵¹.

Rozwijanie strony internetowej Sieci Monitorującej Stosowanie Zasady Pomocniczości nadal trwa i w 2011 r. planowane jest wprowadzenie szeregu nowych funkcji:

- sekcja REGPEX poświęcona⁵² regionom mającym uprawnienia ustawodawcze umożliwi parlamentom regionalnym przesyłanie analiz dotyczących stosowania zasady pomocniczości, szczególnie w ramach procedury wczesnego ostrzegania, wymianę informacji z analogicznymi organami w innych państwach członkowskich oraz bieżące śledzenie wydarzeń w parlamentach krajowych dzięki powiązaniu z IPEX – bazą danych wykorzystywaną przez parlamenty krajowe do wymiany informacji na temat dokumentów UE;
- rozwijane będą profile partnerów SMN z linkami do ich własnych stron internetowych;
- specjalistyczne fora poświęcone kwestiom tematycznym umożliwią na przykład grupom roboczym związanym z planem działania bezpośrednią wymianę informacji w ramach poszczególnych sekcji z ograniczonym prawem dostępu.

Poza stroną internetową SMN ważne jest włączenie działań sieci do innych narzędzi i szerszych działań komunikacyjnych Komitetu Regionów, ponieważ SMN stanowi część działań konsultacyjnych Komitetu Regionów. Zaproszenia do udziału w konsultacjach powinno się rozprawdzać za pośrednictwem wszystkich dostępnych narzędzi komunikacyjnych. Wydarzenia takie jak konferencje, warsztaty w ramach imprez Open Days, spotkania partnerów SMN ze stowarzyszeniami, biurami regionalnymi itp. będą również stanowiły okazję do promowania działań sieci.

---

⁵¹ Nowa strona internetowa jest wykonana w oparciu o technologię web 2.0 (Sharepoint), co oznacza znacznie lepszą interaktywność dla partnerów SMN. Nowa strona internetowa zawiera następujące funkcje: a) ubieganie się o członkostwo w sieci przez nowych członków za pośrednictwem formularza elektronicznego na stronie SMN; b) po przyjęciu nowi partnerzy otrzymują osobistą nazwę użytkownika i hasło umożliwiające dostęp do serwisu SMN, w tym zestaw narzędzi (z dostępem do aktualnej tabeli oceny pomocniczości i proporcjonalności, odzwierciedlającej zmiany wprowadzone na mocy Traktatu z Lizbony oraz wszystkie informacje dostępne przez platformę; c) udoskonaloną funkcję wyszukiwania pozwalającą uzyskać dokumenty opublikowane przez Komisję Europejską, śledzenie procesu legislacyjnego (link do bazy PRELEX oraz do bazy OEIL Parlamentu Europejskiego) oraz sprawdzanie statusu konsultacji w ramach SMN powiązanych z daną kwestią. Subskrypcja RSS umożliwia członkom śledzenie na bieżąco najnowszych wydarzeń, informacji, ocen skutków, konsultacji itp.

⁵² Zob. powyżej część 4.3 niniejszego sprawozdania.

Wnioski dotyczące nowej strony internetowej SMN

- Nowa strona internetowa SMN została już uruchomiona i powinna ułatwić uczestnictwo w sieci pod względem ilościowym (więcej partnerów) i jakościowym (szerszy udział i więcej interakcji między partnerami).
- Strona internetowa SMN będzie w dalszym ciągu ulepszać narzędzia udostępniane partnerom sieci, aby zoptymalizować możliwości wynikające z Traktatu z Lizbony dla monitorowania stosowania zasady pomocniczości.
- SMN i konsultacje w ramach sieci powinny stanowić regularny element ogólnej strategii komunikacyjnej Komitetu Regionów, podobnie jak dzieje się to w procesie sporządzania opinii.

5.2 Tematyczne warsztaty poświęcone pomocniczości

Zgodnie z decyzją podjętą na posiedzeniu Prezydium w Uppsali⁵³ regularnie organizowane są tematyczne warsztaty poświęcone pomocniczości z udziałem partnerów sieci. Omawiane tematy związane są z priorytetami programu prac legislacyjnych UE, a zwłaszcza z działalnością sieci.

Celem tematycznych warsztatów poświęconych pomocniczości jest skierowanie debaty na temat pomocniczości na praktyczne kwestie związane z polityką w poszczególnych sektorach, tj. na dziedzinie polityki, w których decyzje są najczęściej podejmowane na szczeblu lokalnym, regionalnym lub krajowym. Warsztaty zachęcają do dialogu między zaangażowanymi podmiotami (instytucje UE, władze lokalne i regionalne reprezentowane w SMN, ośrodki badawcze itp.) skoncentrowanego na jednej inicjatywie unijnej lub kilku z nich.

W październiku 2009 r. odbyły się warsztaty zorganizowane podczas imprezy Open Days. Ich głównym tematem były innowacje i stosowanie zasady pomocniczości. Zakończyły się one sukcesem zarówno pod względem liczby uczestników, jak i zainteresowania ze strony partnerów sieci i obywateli. Partnerzy SMN mieli okazję do spotkania z przedstawicielami Komisji Europejskiej i Parlamentu Europejskiego oraz do dyskusji na temat stosowania zasady pomocniczości w dziedzinie innowacji i badań.

Kolejne warsztaty przeprowadzono podczas imprezy Open Days w październiku 2010 r. Koncentrowały się one na innowacjach społecznych, a w szczególności na tym, w jaki sposób władze lokalne i regionalne mogą zapewnić innowacyjne rozwiązania umożliwiające lepszą spójność społeczną. W związku z wyżej wspomnianym planem działania SMN przedstawiciele dwóch grup roboczych wzięli udział w warsztatach i przedstawili swoje propozycje w dziedzinie „innowacji społecznych” i „walki z ubóstwem oraz z wykluczeniem społecznym”. Warsztaty stanowiły doskonałą okazję do zaprezentowania pierwszych wyników prac dwóch wspomnianych grup roboczych oraz do zanalizowania tego, jak stosowanie zasady pomocniczości może zaowocować udanymi przedsięwzięciami w tych dziedzinach polityki.

53

Op.cit. – przypis 20.

Nowe warsztaty tematyczne poświęcone pomocniczości będą zorganizowane w 2011 r. w ramach Open Days. Będą one poświęcone ogólnie strategii „Europa 2020”. Ponieważ SMN ma teraz koordynatora na szczeblu politycznym, w warsztatach mogłoby wziąć udział więcej polityków i członków KR-u.

Wnioski dotyczące tematycznych warsztatów poświęconych pomocniczości

- Tematyczne warsztaty poświęcone pomocniczości stanowią ważne narzędzie poprawy widoczności Sieci Monitorującej Stosowanie Zasady Pomocniczości oraz propagowania pomocniczości wśród partnerów sieci i obywateli.
- Warsztaty okazały się również bardzo użytecznym instrumentem rozwijania kultury pomocniczości wśród partnerów sieci i instytucji UE.

6. WNIOSKI OGÓLNE

Rok 2010 był pierwszym rokiem wdrażania nowych zapisów Traktatu z Lizbony. W wyniku przyjęcia nowych ram prawnych i instytucjonalnych Komitet Regionów stoi przed poważnym wyzwaniem polegającym na monitorowaniu stosowania zasady pomocniczości podczas całego procesu kształtowania polityki.

Jedną z największych nowości wprowadzonych przez Traktat z Lizbony stanowi prawo Komitetu Regionów wnoszenia skarg do Trybunału Sprawiedliwości w sprawie naruszenia zasady pomocniczości, które sprawiło, że Komitet Regionów stał się jednym z punktów odniesienia w procesie monitorowania stosowania zasady pomocniczości. W związku z tym Komitet Regionów dostosował odpowiednio swój regulamin wewnętrzny i zwiększył wysiłki na rzecz oceny zgodności z zasadą pomocniczości: nowa tabela oceny pomocniczości i proporcjonalności jest tylko jednym z przykładów ulepszeń wprowadzonych w 2010 r.

Duże zmiany zaszły również od dnia 1 grudnia 2009 r. w sieci Komitetu Regionów monitorującej stosowanie zasady pomocniczości. Obecnie, trzy lata po utworzeniu sieci, zmiany w liczbie partnerów SMN są wyraźnie widoczne, a wszystkie modyfikacje wprowadzone na posiedzeniu Prezydium w Uppsali wydają się skuteczne, także w przypadku ogłoszonego w 2010 r. zaproszenia do składania wniosków. Liczba członków SMN stale rośnie i należy podkreślić, że kilka rządów i parlamentów reprezentujących regiony mające uprawnienia ustawodawcze zostało nowymi partnerami SMN. Dalsze powiększanie sieci pozostaje jednym z jej priorytetów na rok 2011.

W roku 2010 w ramach Sieci Monitorującej Stosowanie Zasady Pomocniczości regularnie uwzględniano wszystkie wnioski sprawozdawców KR-u o przeprowadzenie konsultacji ukierunkowanych bądź otwartych. W 2011 r. sieć przyjmie po raz pierwszy roczny program prac, aby skoncentrować się na tych kwestiach, których znaczenie pod względem pomocniczości może być największe i aby w ten sposób umożliwić partnerom lepsze przygotowanie udziału w konsultacjach. Jednym z największych wyzwań dla SMN w 2011 r. będzie osiągnięcie celu polegającego na

Subsidiarity Annual Report 2010_cdr57_11_pl.doc

zwiększeniu uczestnictwa w prowadzonych konsultacjach.

W 2010 r. widzieliśmy również, w jaki sposób plan działania sieci służył realizacji celów wyznaczonych na posiedzeniu Prezydium w Uppsali⁵⁴, czyli „powstaniu wyspecjalizowanej bazy konsultacyjnej, którą byłoby łatwiej odnaleźć i wykorzystać w razie rozpoczęcia działań sieci w konkretnej dziedzinie” dzięki „dobrowolnemu połączeniu się w grupy partnerów o podobnym zakresie zainteresowań”, a także jak rozwija się współpraca z Komisją Europejską polegająca na zaangażowaniu Komitetu Regionów w przeprowadzane oceny skutków. Obydwa rodzaje działań będą kontynuowane w 2011 r.

Ze szczególną uwagą należy potraktować jedną z najważniejszych nowości wprowadzonych przez Traktat z Lizbony, a mianowicie system wczesnego ostrzegania. Zgodnie z nowym scenariuszem kontakty z parlamentami regionalnymi zostały zacieśnione w 2010 r., a SMN stała się dla nich punktem odniesienia w tym kontekście. Stosunki te należy rozwijać w przyszłości, a SMN oferuje wszelkie wsparcie partnerom, do których system wczesnego ostrzegania ma zastosowanie, zwłaszcza poprzez bazę danych REGPEX.

W najbliższej przyszłości działania podejmowane w ramach Sieci Monitorującej Stosowanie Zasady Pomocniczości skupią się na zwiększaniu udziału partnerów sieci w prowadzonych przez nią konsultacjach, do czego może wydatnie przyczynić się przyjęcie rocznego programu prac oraz rozszerzenie SMN.

Inny ważny cel to ściślejsze określenie relacji z Komisją Europejską, zarówno jeśli chodzi o udział KR-u w ocenie oddziaływania terytorialnego, zgodnie z umową o współpracy, jak i o wkład KR-u w przygotowywanie rocznego sprawozdania Komisji Europejskiej w sprawie pomocniczości i proporcjonalności.

W przyszłości należałoby także zwrócić uwagę na kwestię nasilenia kontaktów w ramach SMN z głównymi podmiotami, do których system wczesnego ostrzegania ma zastosowanie. Sieć Monitorująca Stosowanie Zasady Pomocniczości powinna zapewnić parlamentom regionalnym konieczne wsparcie, które doprowadziłoby w następnej fazie do lepszej koordynacji prac – i to na szczeblu europejskim – prowadzonych przez komisje spraw europejskich parlamentów regionalnych.

Pierwsze roczne sprawozdanie w sprawie pomocniczości pokazuje, jak poważnie Komitet Regionów traktuje swoją wzmocnioną rolę w odniesieniu do pomocniczości. Obecne sprawozdanie zostanie przesłane do wszystkich instytucji UE i partnerów SMN jako wyraz zaangażowania Komitetu Regionów w stosowanie zasady pomocniczości, które przyczynia się do większej demokratyzacji Unii Europejskiej.

54

Op.cit. – przypis 20.

UNIA EUROPEJSKA

Komitet Regionów

ROZNE SPRAWOZDANIE NA TEMAT ZASADY POMOCNICZOŚCI 2010

Roczne sprawozdanie na temat zasady pomocniczości 2010 – Załącznik 1

Przeгляд opinii przyjętych między 1 września 2009 r. a 31 grudnia 2010 r.

Komisje KR-u	Opinie przyjęte od września 2009 r. do grudnia 2010 r.			Opinie zawierające wyraźne odniesienie do zasady pomocniczości			Opinie zawierające ocenę zgodności z zasadą pomocniczości			Oдноśne konsultacje w ramach Sieci Monitorującej Stosowanie Zasady Pomocniczości			Opinie na temat wniosków ustawodawczych		
	Przed 10 stycznia 2010 r.*	Po 10 stycznia 2010 r.*	Ogół em	Przed 10 stycznia 2010 r.*	Po 10 stycznia 2010 r.*	Ogół em	Przed 10 stycznia 2010 r.*	Po 10 stycznia 2010 r.*	Ogół em	Przed 10 stycznia 2010 r.*	Po 10 stycznia 2010 r.*	Ogół em	Przed 10 stycznia 2010 r.*	Po 10 stycznia 2010 r.*	Ogół em
CIVEX (+ ex CONST-IV)	4	10	14	4	4	8	1	0	1	0	0	0	1	1	2
COTER	3	8	11	1	8	9	0	1	1	0	1	1	1	0	1
ECOS	3	9	12	2	5	7	1	1	2	0	1	1	1	1	2
EDUC	2	8	10	1	5	6	0	3	3	0	2	2	0	1	1
ENVE (+ ex DEVE)	4	6	10	4	6	10	1	1	2	0	2	2	1	0	1
NAT (+ ex DEVE)	3	4	7	1	4	5	1	2	3	0	2	2	0	1	1
OGÓŁEM	19	45	64	13	32	45	4	8	12	0	8	8	4	4	8

* Art. 51 ust. 2 regulaminu wewnętrznego Komitetu Regionów, w którym zapisano, że: „opinie Komitetu zawierają wyraźne odniesienie do stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności”, wszedł w życie 10 stycznia 2010 r.

CIVEX

Przegląd opinii przyjętych między 1 września 2009 r. a 31 grudnia 2010 r.

Komisja KR-u	Dokument źródłowy	Data	Tytuł	Wniosek ustawodawczy?	Konsultacje w ramach Sieci Monitorującej Stosowanie Zasady Pomocniczości	Ocena zgodności z zasadą pomocniczości w opinii?	Inne odniesienia do pomocniczości/proporcjonalności/lepszego stanowienia prawa
CIVEX	COM (2010) 171	02.12.2010	Plan działań służący realizacji programu sztokholmskiego	Nie	Nie	Nie	Tak. Odniesienie do zasady pomocniczości w związku z zaangażowaniem władz lokalnych i regionalnych w realizację planu działań, przyszłymi aktami ustawodawczymi, w tym oceną skutków.
CIVEX	Opinia z inicjatywy własnej	02.12.2010	Partnerstwo Wschodnie – Białoruś	Nie	Nie	Nie	Nie
CIVEX	Opinia z inicjatywy własnej	02.12.2010	Partnerstwo Wschodnie – Armenia	Nie	Nie	Nie	Nie
CIVEX	Opinia z inicjatywy własnej	06.10.2010	Samorząd lokalny i regionalny w Gruzji	Nie	Nie	Nie	Nie
CIVEX	Opinia z inicjatywy własnej	06.10.2010	Partnerstwo Wschodnie – Mołdawia	Nie	Nie	Nie	Nie
CIVEX		10.06.2010	Współpraca lokalna i regionalna na rzecz ochrony praw dziecka	Nie	Nie	Nie	Tak. Konieczność przestrzegania zasad pomocniczości i proporcjonalności w przyszłych działaniach.
CIVEX	COM (2010) 119	10.06.2010	Inicjatywa obywatelska	Tak	Nie	Nie. Akt ustawodawczy = bezpośrednia realizacja postanowień traktatu; zasada pomocniczości nie ma zastosowania.	Tak. Przypomnienie, że akty prawne UE w dziedzinach, które nie należą do wyłącznej kompetencji Unii, muszą być zgodne z zasadą pomocniczości; inicjatywy muszą być zgodne z zasadą pomocniczości, aby były dopuszczalne.
CIVEX	COM (2010) 159, 163, 127, 126, 128, SEC(2010) 121 i 265	09.06.2010	Pakiet wiosenny: plan działań UE na rzecz realizacji milenijnych celów	Nie	Nie	Nie	Nie

Komisja KR-u	Dokument źródłowy	Data	Tytuł	Wniosek ustawodawczy?	Konsultacje w ramach Sieci Monitorującej Stosowanie Zasady Pomocniczości	Ocena zgodności z zasadą pomocniczości w opinii?	Inne odniesienia do pomocniczości/proporcjonalności/lepszego stanowienia prawa
			rozwoju				
CIVEX	COM (2009) 533	09.06.2010	Strategia rozszerzenia – potencjalne kraje kandydujące	Nie	Nie	Nie	Nie
CIVEX	COM (2009) 533	14.04.2010	Strategia rozszerzenia – kraje kandydujące	Nie	Nie	Nie	Tak. Konieczność przestrzegania zasad pomocniczości i proporcjonalności w przyszłych działaniach.
CIVEX (ex CONST-IV)	COM (2009) 15 i 17 COM (2008) 32 i 33 i 586	03.12.2009	Pakiet w sprawie lepszego stanowienia prawa w okresie 2007–2008 r.	Nie	Nie	Nie	Tak. Opinia, w której zasada pomocniczości ma kluczowe znaczenie.
CIVEX (ex CONST-IV)	COM (2009) 135 i 136	03.12.2009	Zwalczanie seksualnego wykorzystywania dzieci i handlu ludźmi	Tak	Nie	Tak, jakkolwiek punkt opinii odnosi się w większym stopniu do zasady proporcjonalności.	Nie
CIVEX (ex CONST-IV)	COM (2009) 262 i 263	07.10.2009	Program sztokholmski	Nie	Nie	Nie	Tak. Konieczność przestrzegania zasad pomocniczości i proporcjonalności w przyszłych działaniach.
CIVEX (ex CONST-IV)	COM (2008) 360 i 815 i 820 i 66	07.07.2009	Przyszły wspólny europejski system azyłowy II	Nie	Nie	Nie	Tak. Konieczność przestrzegania zasad pomocniczości i proporcjonalności w przyszłych działaniach.

COTER

Przegląd opinii przyjętych między 1 września 2009 r. a 31 grudnia 2010 r.

Komisja KR-u	Dokument źródłowy	Data	Tytuł	Wniosek ustawodawczy?	Konsultacje w ramach Sieci Monitorującej Stosowanie Zasady Pomocniczości	Ocena zgodności z zasadą pomocniczości w opinii?	Inne odniesienia do pomocniczości/proporcjonalności/lepszego stanowienia prawa
COTER	COM (2010) 110	02.12.2010	Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Polityka spójności: Sprawozdanie strategiczne 2010 dotyczące realizacji programów na lata 2007-2013”	Nie	Nie	Nie	Tak
COTER	Opinia perspektywiczna	05.10.2010	Wkład polityki spójności w strategię „Europa 2020”	Nie	Nie	Nie	Tak
COTER	Opinia z inicjatywy własnej	05.10.2010	Opinia z inicjatywy własnej KR-u: „Strategia dla regionu Morza Północnego i Kanału La Manche”	Nie	Nie	Nie	Tak
COTER	Opinia perspektywiczna	09.06.2010	Znaczenie rewitalizacji miast dla przyszłego rozwoju miast w Europie	Nie	Nie	Nie	Tak
COTER	COM (2009) 248	15.04.2010	Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów dotyczący strategii Unii Europejskiej dla regionu Morza Bałtyckiego	Nie	Nie	Nie	Tak
COTER	Opinia perspektywiczna	15.04.2010	Opinia perspektywiczna w sprawie przyszłości polityki spójności	Nie	Nie	Nie	Tak
COTER	COM (2009) 490	15.04.2010	Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Plan działania na rzecz mobilności w miastach”	Nie	Tak	Tak	Tak

Komisja KR-u	Dokument źródłowy	Data	Tytuł	Wniosek ustawodawczy?	Konsultacje w ramach Sieci Monitorującej Stosowanie Zasady Pomocniczości	Ocena zgodności z zasadą pomocniczości w opinii?	Inne odniesienia do pomocniczości/proporcjonalności/lepszego stanowienia prawa
COTER	COM(2009) 295	10.02.2010	Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady „Szóste sprawozdanie w sprawie postępów w dziedzinie spójności gospodarczej i społecznej”	Nie	Nie	Nie	Tak
COTER	COM(2009) 279	04.12.2009	Komunikat Komisji „Zrównoważona przyszłość transportu: w kierunku zintegrowanego, zaawansowanego technologicznie i przyjaznego użytkownikowi systemu”	Nie	Nie	Nie	Tak
COTER	COM (2009) 44	07.10.2009	Zielona księga „TEN-T: Przegląd polityki – W kierunku lepiej zintegrowanej transeuropejskiej sieci transportowej w służbie wspólnej polityki transportowej”	Nie	Nie	Nie	Nie
COTER	COM(2008) 852	07.10.2009	Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie europejskiej sieci kolejowej ukierunkowanej na konkurencyjny transport towarowy	Tak	Nie	Nie	Nie

ECOS

Przegląd opinii przyjętych między 1 września 2009 r. a 31 grudnia 2010 r.

Komisja KR-u	Dokument źródłowy	Data	Tytuł	Wniosek ustawodawczy?	Konsultacje w ramach Sieci Monitorującej Stosowanie Zasady Pomocniczości	Ocena zgodności z zasadą pomocniczości w opinii?	Inne odniesienia do pomocniczości/proporcjonalności/lepszego stanowienia prawa
ECOS	COM (2010) 133	14.12.2010	Integracja społeczna i gospodarcza Romów w Europie	Nie	Nie	Tak	Tak
ECOS	COM (2010) 250 i 367	07.12.2010	Wzmocnienie koordynacji polityki gospodarczej	Nie	Tak	Nie	Tak
ECOS	COM (2009) 615	20.10.2010	Zwiększanie znaczenia partnerstw publiczno-prywatnych	Nie	Nie	Nie	Tak
ECOS	Opinia z inicjatywy własnej	20.10.2010	Zwalczanie bezdomności	Nie	Nie	Nie	Tak
ECOS	COM (2009) 614	08.09.2010	Integracja rejestrów przedsiębiorstw	Nie	Nie	Nie	Tak
ECOS	COM (2009) 180	22.04.2010	Sprostanie wyzwaniom związanym ze skutkami starzenia się społeczeństwa w UE	Nie	Nie	Nie	Nie
ECOS	Opinia z inicjatywy własnej	10.02.2010	Uzgodnione i trwałe działania celem rozwiązania problemów europejskiego przemysłu motoryzacyjnego i wzmocnienia jego związku z wymiarem terytorialnym	Nie	Nie	Nie	Nie
ECOS	Opinia z inicjatywy własnej	10.02.2010	Przyszłość strategii lizbońskiej po 2010 r.	Nie	Nie	Nie	Nie
ECOS	COM(2009) 254 wersja ostateczna	10.02.2010	Europejski Rok Wolontariatu	Tak	Nie	Nie	Nie
ECOS	COM(2008) 868	03.12.2009	Nowe umiejętności w nowych miejscach pracy. Przewidywanie wymogów rynku pracy i potrzeb w zakresie umiejętności oraz ich wzajemne dopasowywanie	Nie	Nie	Nie	Nie
ECOS	COM(2009) 333	09.11.2009	Instrument mikrofinansowy Progress	Tak	Nie	Tak	Nie

Komisja KR-u	Dokument źródłowy	Data	Tytuł	Wniosek ustawodaw- czy?	Konsultacje w ramach Sieci Monitorującej Stosowanie Zasady Pomocniczości	Ocena zgodności z zasadą pomocniczości w opinii?	Inne odniesienia do pomocniczości/ proporcjonalności/ lepszego stanowienia prawa
ECOS	Opinia z inicjatywy własnej	07.10.2009	Priorytetowe działania władz lokalnych i regionalnych w zakresie zapobiegania przemocy wobec kobiet oraz usprawnienia pomocy ofiarom	Nie	Nie	Nie	Tak

EDUC

Przegląd opinii przyjętych między 1 września 2009 r. a 31 grudnia 2010 r.

Komisja KR-u	Dokument źródłowy	Data	Tytuł	Wniosek ustawodawczy?	Konsultacje w ramach Sieci Monitorującej Stosowanie Zasady Pomocniczości	Ocena zgodności z zasadą pomocniczości w opinii?	Inne odniesienia do pomocniczości/proporcjonalności/lepszego stanowienia prawa
EDUC	COM(2010) 245	06.10.2010	Europejska agenda cyfrowa	Nie	Nie	Tak	Tak. Wyraźne odniesienie do potrzeby poszanowania zasad pomocniczości i proporcjonalności w działaniach podejmowanych w przyszłości – przy opracowywaniu i wdrażaniu podjętych środków oraz zarządzaniu nimi.
EDUC	COM(2010) 76	09.06.2010	Znak dziedzictwa europejskiego	Tak	Nie	Tak	Tak. W związku z zasadą pomocniczości apeluje się o włączenie władz lokalnych i regionalnych w proces wyboru obiektów kandydujących do znaku dziedzictwa europejskiego.
EDUC	COM(2009) 586 i 479	15.04.2010	Dywidenda cyfrowa / Partnerstwo publiczno-prywatne na rzecz Internetu przyszłości	Nie	Nie	Nie	Tak. W związku z zasadą pomocniczości wnosi się, by władze lokalne i regionalne decydowały o przydzieleniu danego pasma częstotliwości radiowych, a także uznaje potrzebę koordynowania na poziomie UE (ze względu na korzyści skali w inwestycjach i zapewnienie skutecznego wykorzystania widma).
EDUC	COM(2009) 512 i 607	14.04.2010	Wspólna strategia w dziedzinie kluczowych technologii wspomagających (KET)	Nie	Nie	Tak	Nie

Komisja KR-u	Dokument źródłowy	Data	Tytuł	Wniosek ustawodawczy?	Konsultacje w ramach Sieci Monitorującej Stosowanie Zasady Pomocniczości	Ocena zgodności z zasadą pomocniczości w opinii?	Inne odniesienia do pomocniczości/proporcjonalności/lepszego stanowienia prawa
EDUC	Opinia z inicjatywy własnej	10.02.2010	Zwalczanie analfabetyzmu funkcjonalnego	Nie	Tak. Otwarte konsultacje. 3 odpowiedzi. Nie wspomniane wyraźnie w opinii, ale wykorzystane jako wkład w części poświęconej wymianie poglądów z podmiotami działającymi w terenie	Nie	Nie
EDUC	COM(2009) 278 i 212	10.02.2010	„Internet przedmiotów – plan działań dla Europy” oraz „Ponowne wykorzystywanie informacji sektora publicznego”	Nie	Nie	Nie	Nie
EDUC	COM(2009) 329	10.02.2010	Zielonej księga w sprawie promowania mobilności edukacyjnej młodych ludzi	Nie	Nie	Nie	Nie
EDUC	COM(2009) 200	10.02.2010	Strategia UE na rzecz młodzieży	Nie	Tak. Konsultacje ukierunkowane. 5 odpowiedzi. Wspomniane wyraźnie w opinii.	Nie	Tak. W związku z zasadą pomocniczości wzywa się, by włączyć władze lokalne i regionalne w inspirowanie, pobudzanie i wspieranie nowych i istniejących inicjatyw.
EDUC	Opinia z inicjatywy własnej	03.12.2009	Umiejętność korzystania z mediów i edukacja medialna w polityce edukacyjnej UE	Nie	Nie	Nie	Tak. Wyraźne odniesienie do konieczności przestrzegania zasad pomocniczości i proporcjonalności w przyszłych działaniach.
EDUC	COM(2009) 116 i 184 i 108	03.12.2009	„Infrastruktury TIK dla e-nauki” i „Strategia na rzecz badań i rozwoju oraz innowacji w sektorze technologii informacyjno-komunikacyjnych”	Nie	Nie	Nie	Nie

ENVE

Przegląd opinii przyjętych między 1 września 2009 r. a 31 grudnia 2010 r.

Komisja KR-u	Dokument źródłowy	Data	Tytuł	Wniosek ustawodawczy?	Konsultacje w ramach Sieci Monitorującej Stosowanie Zasady Pomocniczości	Ocena zgodności z zasadą pomocniczości w opinii?	Inne odniesienia do pomocniczości/proporcjonalności/lepszego stanowienia prawa
ENVE	Opinia perspektywiczna	01.12.2010	Plan działań UE dotyczący energetyki na lata 2011–2020	Nie	Nie	Nie	Przyszłe inicjatywy UE muszą przestrzegać zasady pomocniczości.
ENVE	COM(2010) 86	01.12.2010	Postkopenhaska międzynarodowa polityka przeciwdziałania zmianie klimatu	Nie	Nie	Nie	Przyszłe inicjatywy UE muszą przestrzegać zasady pomocniczości, w szczególności KR „podkreśla, że należy ze szczególną starannością uwzględnić delikatną równowagę między kompleksowym podejściem zmierzającym do zintegrowanej strategii działania w zakresie polityki energetycznej i klimatycznej a ideą pomocniczości”.
ENVE	COM(2009) 433	05.10.2010	Pomiar postępu: wyjść poza PKB	Nie		Zgodność	Nie
ENVE	Opinia perspektywiczna na wniosek prezydencji hiszpańskiej w Radzie UE	05.10.2010	Rola władz lokalnych i regionalnych w przyszłej polityce ochrony środowiska	Nie	Nie	Nie	„Zobowiązuje się do uwzględniania w sporządzanych opiniach oddolnych doświadczeń pochodzących od praktyków z lokalnych i regionalnych administracji. Obejmuje to ukierunkowane konsultacje ze specjalnymi sieciami KR-u, z Siecią KR-u Monitorującą Stosowanie Zasady Pomocniczości oraz z Platformą Monitorowania Strategii „Europa 2020”, jak też organizowanie wysłuchań z lokalnymi i regionalnymi stowarzyszeniami”.
ENVE	COM(2010) 4	10.06.2010	UE i międzynarodowa polityka różnorodności biologicznej po 2010 r.	Nie	Konsultacje w sprawie oceny skutków, 09.09 – 5.11.2010, 16 odpowiedzi od 10 państw członkowskich	Nie	Przyszłe inicjatywy UE muszą przestrzegać zasady pomocniczości.

Komisja KR-u	Dokument źródłowy	Data	Tytuł	Wniosek ustawodawczy?	Konsultacje w ramach Sieci Monitorującej Stosowanie Zasady Pomocniczości	Ocena zgodności z zasadą pomocniczości w opinii?	Inne odniesienia do pomocniczości/proporcjonalności/lepszego stanowienia prawa
ENVE	COM(2009) 378 i 469	15.04.2010	Poprawa dyrektyw OoŚ i SEA	Nie	Konsultacje ukierunkowane, 24.11.2009 – 08.01.2010, 6 odpowiedzi od 4 państw członkowskich; w opinii nie wspomina się o konsultacjach	Nie	Przyszłe inicjatywy UE muszą przestrzegać zasady pomocniczości.
ENVE ex-DEVE	COM(2008) 809 i 810	04.12.2009	Ograniczenie stosowania niebezpiecznych substancji w EEE oraz postępowanie z WEEE	Tak	Nie	Zgodność	Nie
ENVE ex-DEVE	Opinia z inicjatywy własnej	04.12.2009	Polityka leśna: cele 20-20-20	Nie	Nie	Nie	Przyszłe inicjatywy UE muszą przestrzegać zasady pomocniczości.
ENVE ex-DEVE	COM(2009) 147	07.10.2009	Biała księga „Adaptacja do zmian klimatu: europejskie ramy działania”	Nie	Nie	Nie	Przyszłe inicjatywy UE muszą przestrzegać zasady pomocniczości.
ENVE ex-DEVE	COM(2009) 82	07.10.2009	Wspólnotowe podejście do zapobiegania klęskom żywiołowym oraz katastrofom spowodowanym przez człowieka	Nie	Nie	Nie	Przyszłe inicjatywy UE muszą przestrzegać zasady pomocniczości.

NAT

Przegląd opinii przyjętych między 1 września 2009 r. a 31 grudnia 2010 r.

Komisja KR-u	Dokument źródłowy	Data	Tytuł	Wniosek ustawodawczy?	Konsultacje w ramach Sieci Monitorującej Stosowanie Zasady Pomocniczości	Ocena zgodności z zasadą pomocniczości w opinii?	Inne odniesienia do pomocniczości/proporcjonalności/lepszego stanowienia prawa
NAT		02.12.2010	Rola samorządów terytorialnych we wdrażaniu strategii zdrowotnej na lata 2008–2013	Nie	Tak. Konsultacje ukierunkowane. 7 odpowiedzi. Nie wspomina się wyraźnie o konsultacjach, ale uwzględniono liczne wnioski.	Przypomnienie o zasadzie, lecz brak rzeczywistej oceny.	Z uwagi na fakt, iż jest to śródkresowa ocena strategii, zawiera ona ocenę roli władz lokalnych i regionalnych w jej realizacji. Potrzebne są istotne ulepszenia, aby w większym stopniu zaangażować władze lokalne i regionalne.
NAT	COM(2009) 466 wersja ostateczna	10.06.2010	W kierunku zintegrowanej polityki morskiej zmierzającej do lepszego zarządzania Morzem Śródziemnym	Tak	Nie	Zgodność, gdy chodzi o zasadę pomocniczości (wyraźne odniesienie) oraz proporcjonalności.	Potrzebne są istotne ulepszenia, aby w większym stopniu zaangażować władze lokalne i regionalne.
NAT	Brak	09.06.2010	Przyszłość wspólnej polityki rolnej po 2013 r.	Nie	Nie	Nie (wyłączne kompetencje UE)	Podkreśla się ponownie zasadę pomocniczości, której praktyczna wartość przejawia się w administracji na szczeblu najbardziej zbliżonym do obywateli. W kilku punktach przypomina się o potrzebie większego zaangażowania władz lokalnych i regionalnych w celu zapewnienia skutecznego wielopoziomowego sprawowania rządów.
NAT	COM(2009) 567 wersja ostateczna	14.04.2010	Solidarność w zdrowiu: zmniejszanie nierówności zdrowotnych w UE	Nie	Tak, ocena skutków. Wkład Sieci Monitorującej Stosowanie Zasady Pomocniczości do oceny skutków nie został wspomniany w opinii.	Zgodność, gdy chodzi o zasadę pomocniczości (wyraźne odniesienie) oraz proporcjonalności.	Wezwanie do większego udziału władz lokalnych i regionalnych w fazie kształtowania polityki.

Komisja KR-u	Dokument źródłowy	Data	Tytuł	Wniosek ustawodawczy?	Konsultacje w ramach Sieci Monitorującej Stosowanie Zasady Pomocniczości	Ocena zgodności z zasadą pomocniczości w opinii?	Inne odniesienia do pomocniczości/proporcjonalności/lepszego stanowienia prawa
NAT	COM(2009) 162 wersja ostateczna i COM(2009) 163 wersja ostateczna	04.12.2009	Zielona księga w sprawie reformy wspólnej polityki rybołówstwa oraz „Budowa zrównoważonej przyszłości dla akwakultury”	Nie	Nie	Nie	Nie
NAT	COM(2009) 128 wersja ostateczna	07.10.2009	Uproszczenie europejskiej wspólnej polityki rolnej naszym wspólnym sukcesem	Nie	Nie	Nie	Zwraca się uwagę na znaczenie lepszych konsultacji z władzami lokalnymi i regionalnymi i potrzebę objęcia WPR koncepcją wielopoziomowego sprawowania rządów.
NAT ex-DEVE	COM(2008) 662 wersja ostateczna COM(2008) 663 wersja ostateczna COM(2008) 664 wersja ostateczna COM(2008) 665 wersja ostateczna COM(2008) 666 wersja ostateczna COM(2008) 668 wersja ostateczna	07.10.2009	Opinia KR-u w sprawie pakietu dotyczącego produktów leczniczych	Nie	Nie	Tak	Dyrektywa, której dotyczy wniosek, dotyczy bezpośrednio władz lokalnych i regionalnych, ponieważ w wielu państwach członkowskich są one odpowiedzialne za opiekę zdrowotną. We wniosku Komisji nie uwzględniono roli szczebla lokalnego i regionalnego w tym zakresie. Zasada pomocniczości powinna być przestrzegana. Potrzebne są istotne ulepszenia, aby w większym stopniu zaangażować władze lokalne i regionalne.

UNIA EUROPEJSKA

Komitet Regionów

ROCZNE SPRAWOZDANIE NA TEMAT ZASADY POMOCNICZOŚCI 2010

Roczne sprawozdanie na temat zasady pomocniczości 2010 – Załącznik 2

Lista partnerów
Sieć Monitorująca Stosowanie Zasady Pomocniczości
Stan z dnia 31 grudnia 2010 r.

Parlamenty albo zgromadzenia regionalne o kompetencjach ustawodawczych

Parlament kraju związkowego Dolna Austria	Austria
Parlament kraju związkowego Burgenland	Austria
Parlament kraju związkowego Karyntia	Austria
Parlament kraju związkowego Vorarlberg	Austria
Parlament Flamandzki	Belgia
Parlament Waloński	Belgia
Parlament Regionu Stołecznego Brukseli	Belgia
Parlament Wspólnoty Francuskojęzycznej	Belgia
Parlament Wysp Alandzkich	Finlandia
Parlament kraju związkowego Bawaria	Niemcy
Parlament kraju związkowego Badenia-Wirtembergia	Niemcy
Parlament kraju związkowego Nadrenia Północna-Westfalia	Niemcy
Parlament kraju związkowego Dolna Saksonia	Niemcy
Parlament kraju związkowego Szlezwik-Holsztyn	Niemcy
Zgromadzenie Ustawodawcze regionu Emilia-Romania	Włochy
Zgromadzenie Ustawodawcze regionu Marche	Włochy
Zgromadzenie Ustawodawcze regionu Sardynia	Włochy
Zgromadzenie Ustawodawcze regionu Toskania	Włochy
Zgromadzenie Regionalne Friuli – Wenecji Julijskiej	Włochy
Zgromadzenie Regionalne Abruzji	Włochy
Zgromadzenie Ustawodawcze Regionu Autonomicznego Madera	Portugalia
Zgromadzenie Ustawodawcze Księstwa Asturii	Hiszpania
Autonomiczny Parlament Baskijski	Hiszpania
Parlament Katalonii	Hiszpania
Zgromadzenie Estremadury	Hiszpania
Zgromadzenie Narodowe Walii	Wielka Brytania
Zgromadzenie Irlandii Północnej (NIA)	Wielka Brytania

Rzady albo organy wykonawcze regionów o kompetencjach ustawodawczych

Konferencja Premierów Austriackich Krajów Związkowych	Austria
Rząd kraju związkowego Dolna Austria	Austria
Magistrat miasta Wiednia	Austria
Rząd kraju związkowego Vorarlberg	Austria
Rząd Flandrii	Belgia
Rząd kraju związkowego Bawaria	Niemcy
Rząd kraju związkowego Hesja	Niemcy
Rząd kraju związkowego Dolna Saksonia	Niemcy
Rząd kraju związkowego Saksonia	Niemcy
Rząd regionu Abruzja	Włochy
Rząd Autonomicznej Prowincji Bolzano – Południowy Tyrol	Włochy
Rząd regionu Lombardia	Włochy
Rząd regionu Piemont	Włochy
Rząd regionu Wenecja Euganejska	Włochy
Rząd Regionalny Azorów	Portugalia
Rząd Kraju Basków	Hiszpania
Rząd Wysp Kanaryjskich	Hiszpania
Rząd Wspólnoty Autonomicznej Galicja	Hiszpania
Rząd Regionalny Wspólnoty Autonomicznej Madrytu	Hiszpania
Rząd Regionalny Wspólnoty Autonomicznej Walencja	Hiszpania
Region Murcja	Hiszpania

Władze lokalne lub regionalne bez kompetencji ustawodawczych

Miasto Sofia	Bułgaria
Miasto Zlín	Republika Czeska
Rada Regionalna Owernii	Francja
Wspólnota miejska Dunkierki	Francja
Rada generalna departamentu Eure	Francja
Miasto Augsburg	Niemcy
Miasto Erlangen	Niemcy
Miasto Patras	Grecja
Miasto Budapeszt	Węgry
Prowincja Alessandria	Włochy
Gmina rejonowa Radziwiliszki	Litwa
Zarząd Prowincji Flevoland	Holandia
Połączone miasto Twente (Netwerkstad Twente), w którego skład wchodzi gminy: Almelo, Borne, Hengelo, Enschede i Oldenzaal	Holandia

Prowincja Overijssel	Holandia
Miasto Łódź	Polska
Marszałek Województwa Łódzkiego	Polska
Marszałek Województwa Mazowieckiego	Polska
Marszałek Województwa Wielkopolskiego	Polska
Sejmik Województwa Pomorskiego	Polska
Zarząd Województwa Śląskiego	Polska
Miasto Hunedoara	Rumunia
Miasto Tavira	Portugalia
Rada okręgu Gałac	Rumunia
Zarząd regionu samorządowego Koszyce	Słowacja
Nitrzański kraj samorządowy	Słowacja
Miasto Izola	Słowenia
Prowincja Barcelona	Hiszpania
Autonomiczne miasto Ceuta	Hiszpania
Miasto Madryt	Hiszpania
Miasto Göteborg	Szwecja
Region Västra Götaland	Szwecja
Zarząd regionu Skåne	Szwecja

Stowarzyszenia władz regionalnych lub lokalnych

Arco Latino	Stowarzyszenie europejskie
Zgromadzenie Regionów Europy	Stowarzyszenie europejskie
Stowarzyszenie Europejskich Regionów Granicznych	Stowarzyszenie europejskie
Konferencja Europejskich Regionalnych Zgromadzeń Ustawodawczych (CALRE)	Stowarzyszenie europejskie
Rada Gmin i Regionów Europy (CEMR)	Stowarzyszenie europejskie
Eurocities	Stowarzyszenie europejskie
Związek Gmin Cypryjskich	Cypr
Regiony Danii	Dania
Władze Lokalne Danii	Dania
Stowarzyszenie Fińskich Władz Lokalnych i Regionalnych	Finlandia
Stowarzyszenie Regionów Francji	Francja
Stowarzyszenie Merów i Radnych Departamentu Lozère	Francja
Niemiecki Związek Miast i Gmin	Niemcy
Związek Okręgów Niemieckich	Niemcy
Związek Władz Prefekturalnych Grecji	Grecja
AICCRE – sekcja włoska Rady Gmin i Regionów Europy	Włochy

Związek Prowincji Włoskich (UPI)	Włochy
Stowarzyszenie Samorządów Lokalnych i Regionalnych Łotwy	Łotwa
Stowarzyszenie Samorządów Lokalnych Litwy	Litwa
Związek Prowincji Holenderskich	Niderlandy
Związek Gmin Rumunii	Rumunia
Rumuński Krajowy Związek Rad Okręgowych	Rumunia
Związek Gmin Aragonii	Hiszpania
Federacja Prowincji i Gmin Estremadury	Hiszpania
Stowarzyszenie Lokalnych i Regionalnych Władz Szwecji	Szwecja
Konwent Szkockich Władz Lokalnych (COSLA)	Zjednoczone Królestwo

Delegacje krajowe KR-u

Delegacja irlandzka w KR-ze	Irlandia
Delegacja luksemburska w KR-ze	Luksemburg
Delegacja maltańska w KR-ze	Malta
Delegacja brytyjska w KR-ze	Wielka Brytania

Parlamenty narodowe

Rada Federalna Austrii (Bundesrat)	Austria
Senat Francji	Francja
Parlament Grecji	Grecja